Journal of Applied Researches in Geographical Sciences
Print ISSN: 2228-7736 Online ISSN: 2588-5138
https://jgs.khu.ac.ir/

America's strategy to contain China's power in the South China Sea

hamid dorj [1] | **reza simbar** [2] | **Ahmad ansiz** [3]

1. Corresponding author, PhD student, Department of International Relations, Faculty of Law and Political Sciences, Rasht, Iran. **E-mail:** hamid.dorj@gmail.com
2. Professor of International Relations, Department of International Relations, Faculty of Law and Political Sciences, Rasht, Iran. **E-mail:** rezasimbar@hotmail.com
3. Associate Professor Associate Professor of International Relations at Gilan University, Rasht, Iran. **E-mail:** jansiz@guilan.ac.ir

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:
Received
2024/04/23
Received in revised
2024/06/16
Accepted
2024/06/23
Published
2024/07/06
Published online
2025/09/23

Keywords:
United States,
China,
South China Sea,
freedom of navigation,
balance of power.

ABSTRACT

As China's economic, technological, and military power continues to rise, the United States has grown increasingly concerned about Beijing's expanding influence. Washington perceives China's regional ascendancy as a challenge to its hegemonic ambitions. China's growing military capabilities and political influence in East Asia have sparked concern and suspicion among some of its neighbors and the United States. In response, the U.S. has maintained an active presence in the region, citing reasons such as countering China's rise and supporting freedom of navigation. Washington's efforts to challenge China's maritime sovereignty reflect its broader concerns about China's rise and its determination to maintain hegemony in the Asia-Pacific region. This has led the United States to attempt to create a strategic encirclement against China, aiming to contain its regional influence and prevent a shift in the balance of power in East Asia that could disadvantage Washington. The research question addressed in this study is: What strategy does the United States employ to contain China's power in the South China Sea? The proposed hypothesis is that, given China's economic growth and the expansion of its maritime power are perceived as strategic threats to the region and the United States, Washington seeks to prevent China from becoming a regional hegemon in East Asia. By countering China's rise, the U.S. aims to shape the balance of power in favor of itself and its regional allies, thereby securing its goals and interests in the region. This study employs a descriptive-analytical method to examine how the U.S. strategy of containing China's power and isolating it regionally contributes to maintaining the balance of power in East Asia, while advancing the influence and interests of the United States and its allies.

Cite this article: dorj, hamid., simbar, reza., & Ahmad, ansiz. (2025). America's strategy to contain China's power in the South China Sea. *Applied Researches in Geographical Sciences*, 25 (78), 438-459. DOI: http://dx.doi.org/10.61186/jgs.25.78.20

© The Author(s). Publisher: Kharazmi University
DOI: http://dx.doi.org/10.61186/jgs.25.78.20

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

Journal of Applied Researches in Geographical Sciences
Print ISSN: 2228-7736 Online ISSN: 2588-5138
https://jgs.khu.ac.ir/

Extended Abstract

Introduction

The South China Sea has recently attracted considerable attention from both regional and international actors due to escalating territorial disputes in the region. This area is not only rich in natural resources but also serves as a critical hub for international shipping lanes. The primary impetus for competition, however, is the rising power of China. Beijing has intensified its military activities in the disputed waters and has been actively enhancing its maritime capabilities within the region. The growing power of China and its assertive posture in the South China Sea have raised concerns among neighboring countries, prompting them to seek the support of the United States. These nations advocate for a more robust U.S. presence in the region to counterbalance Beijing's expanding influence and contain its ambitions. China's increasing power and assertiveness in the South China Sea pose a potential challenge not only to U.S. dominance in the Asia-Pacific region but also to Washington's hegemonic authority in both regional and international contexts. This dynamic has transformed the South China Sea into a focal point of geopolitical competition, where the interests of regional and global powers intersect, thereby creating a complex and volatile security environment.

Material and Methods

This research employs a descriptive-analytical approach to examine and analyze the subject matter. Given the nature of the research topic, data and information were collected through library and internet-based sources. This method facilitates a comprehensive examination of the strategies employed by the United States to contain China's influence in the South China Sea.

Results and Discussion

As the global hegemon, the United States defines its national goals and interests on a global scale. Politically, the U.S. aims to promote democracy and strengthen human rights worldwide. Economically, it seeks to protect global trade and financial systems. Since the end of the Cold War, the United States has maintained its status as the dominant naval power, with its navy operating extensively around the globe without significant challenge. This has accustomed Washington to a high degree of freedom of action in international waters and airspace. For decades, the United States has engaged in more trade with Asia than with Europe. Currently, many critical trade routes traverse the Pacific Ocean, and the U.S. has established a network of free trade agreements (Campbell, 2016: 235). In the South China Sea, the United States identifies two primary interests. First, it emphasizes the principle of freedom of navigation, citing Article 87 of the United Nations Convention on the Law of the Sea, which states that "the high seas are open to all States, whether coastal or landlocked." The U.S. asserts legitimate economic and military interests in ensuring freedom of navigation in the South China Sea, with over $1 trillion in annual trade passing through the region and the Persian Gulf (Glaser). Second, the U.S. seeks to promote peace and stability in Southeast Asia, which are crucial for trade and economic development. Any disruption to the security of sea lines in the South China Sea could adversely affect cross-border trade and investment (Sinaga, 2015: 8). The United States perceives China's continuous growth and its emergence as a superpower as a threat to its hegemony. Consequently, Washington has

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

Journal of Applied Researches in Geographical Sciences
Print ISSN: 2228-7736 Online ISSN: 2588-5138
https://jgs.khu.ac.ir/

developed a strategy aimed at containing Beijing's increasing influence. The U.S. concern regarding the South China Sea is not solely about potential military escalation or commitments to allies; it fundamentally represents an effort to contain China's rise. China's emergence as a regional and global power challenges the existing world order and threatens American dominance (Navarro, 2016: 5). In summary, the United States' strategy in the South China Sea is driven by its desire to maintain its hegemonic position, ensure freedom of navigation, and promote regional stability, all while countering China's growing influence. This approach reflects Washington's broader goal of preserving the balance of power in East Asia and safeguarding its economic and strategic interests.

Conclusion

The South China Sea, as a critical economic and political region, has garnered increasing attention from regional and international actors in recent decades. China's maritime developments and its reassertion of sovereignty over certain islands in the South China Sea have created tensions in China-U.S. relations. The United States, as a major player in the region, is primarily focused on ensuring freedom of navigation and expanding its influence. Washington's main concern stems from China's growing influence, which it perceives as a challenge to its strategic interests. The United States is not only seeking to counter China's rise in Southeast Asia but also aims to contain Beijing's influence on a global scale. In response to perceived threats to its national interests, Washington has intensified its efforts to strengthen economic and security ties with regional countries. These efforts are aimed at containing and isolating China in the region. To achieve this, the U.S. has increased its presence and activities in the South China Sea, reflecting its broader strategy of maintaining regional stability and safeguarding its hegemonic position. In summary, the South China Sea has become a focal point of geopolitical competition between the United States and China. Washington's strategy of containment and alliance-building underscores its commitment to preserving the balance of power in the region and protecting its economic and strategic interests. This dynamic highlights the complex interplay of regional and global forces shaping the future of the South China Sea and its surrounding areas.

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

نشریه تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی
شاپا چاپی: ۷۷۳۶-۲۲۲۸ شاپا الکترونیکی: ۵۱۳۸-۲۵۸۸
https://jgs.khu.ac.ir/

استراتژی آمریکا برای مهار قدرت چین در دریای چین جنوبی[۱]

حمید درج [۱]✉، رضا سیمبر [۲]، احمد جانسیز [۳]

۱. نویسنده مسئول، دانشجوی دکتری، گروه روابط بین‌الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، رشت، ایران.
رایانامه: hamid.dorj@gmail.com

۲. استاد روابط بین‌الملل، گروه روابط بین‌الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، رشت، ایران.
رایانامه: rezasimbar@hotmail.com

۳. دانشیار روابط بین‌الملل، گروه روابط بین‌الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، رشت، ایران. رایانامه: jansiz@guilan.ac.ir

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:
مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:
۱۴۰۳/۰۲/۰۴
تاریخ بازنگری:
۱۴۰۳/۰۳/۲۷
تاریخ پذیرش:
۱۴۰۳/۰۴/۰۳
تاریخ انتشار:
۱۴۰۳/۰۴/۱۶
تاریخ انتشار آنلاین:
۱۴۰۴/۰۷/۰۱

کلیدواژه‌ها:
ایالات‌متحده،
چین،
دریای چین جنوبی،
آزادی دریانوردی،
موازنه قوا.

چکیده

با افزایش مداوم قدرت اقتصادی، فناوری و نظامی چین، نگرانی آمریکا از خیزش روزافزون پکن رو به فزونی است. ایالات‌متحده خیزش منطقه‌ای چین را به‌عنوان چالشی برای جاه‌طلبی هژمونیک خود تلقی می‌کند. افزایش قدرت نظامی و نفوذ سیاسی چین در شرق آسیا باعث ایجاد نگرانی و سوءظن میان برخی از همسایگان آن و واشنگتن شده است. در این میان، آمریکا بنا بر دلایلی همچون؛ مقابله با خیزش چین و حمایت از آزادی دریانوردی در این منطقه حضور فعال دارد. تلاش واشنگتن برای به چالش کشیدن حاکمیت دریایی چین، منعکس‌کننده نگرانی ایالات‌متحده از ظهور چین و عزم این کشور برای حفظ هژمونی خود در آسیا و اقیانوسیه است. این امر باعث می‌شود تا ایالات‌متحده در تلاش برای ایجاد یک حلقه محاصره علیه چین و مهار منطقه‌ای آن و در نهایت جلوگیری از تغییر موازنه قدرت به ضرر واشنگتن در شرق آسیا برآید. بدین ترتیب، سؤال پژوهش این است که آمریکا برای مهار قدرت چین در دریای چین جنوبی چه راهبردی را دنبال می‌کند؟ فرضیه قابل‌طرح این است که با توجه به این‌که رشد اقتصادی چین و گسترش قدرت دریایی این کشور، تهدیدی راهبردی برای کشورهای منطقه و ایالات‌متحده محسوب می‌شود؛ لذا واشنگتن برای جلوگیری از تبدیل شدن چین به یک هژمون منطقه‌ای در شرق آسیا؛ در تلاش برای جلوگیری از صعود و خیزش منطقه‌ای پکن برآمده است. جلوگیری از قدرت‌یابی چین و مهار و انزوای این کشور در منطقه، ضمن شکل‌گیری موازنه قدرت به نفع واشنگتن و هم‌پیمانان منطقه‌ای آن در شرق آسیا، می‌تواند کمک شایانی به توسعه نفوذ و تأمین اهداف و منافع ایالات‌متحده و متحدان آن در منطقه نماید. برای تحلیل داده‌ها از روش توصیفی-تحلیلی استفاده شده است.

استناد: درج، حمید؛ سیمبر، رضا؛ و جانسیز، احمد (۱۴۰۴). استراتژی آمریکا برای مهار قدرت چین در دریای چین جنوبی. *تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی*، ۲۵ (۷۸)، ۴۵۹-۴۳۸. http://dx.doi.org/10.61186/jgs.25.78.20

ناشر: دانشگاه خوارزمی تهران.

© نویسندگان.

[۱] این مقاله برگرفته از رساله دکتری با عنوان «رقابت و همکاری آمریکا و چین در منطقه دریای چین جنوبی (۲۰۲۳-۲۰۰۹)» در گروه علوم سیاسی و روابط بین الملل دانشگاه گیلان می باشد.

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

مقدمه

ظهور سریع چین به‌عنوان یک قدرت بزرگ نشان دهنده تحولات مهم در سیستم جهانی معاصر است. چین در کنار توسعه ظرفیت‌های اقتصادی، نیز گام‌های قابل‌توجهی در نوسازی نظامی خود برداشته است. این کشور میزان فعالیت‌های نظامی خود در آب‌های مورد مناقشه را افزایش داده است و در تلاش برای ارتقای توانمندی‌های دریایی خود در منطقه برآمده است. تمایل فزاینده چین به همکاری‌های منطقه‌ای با کشورهای شرق آسیا برای تقویت تجارت و افزایش آن، به نگرانی برای همسایگان و جامعه بین‌المللی، به‌ویژه ایالات‌متحده تبدیل شده است. منافع و توانایی‌های چین گسترش یافته است و رشد قدرت اقتصادی و نوسازی سریع نظامی چین می‌تواند این کشور را قادر سازد تا از طریق زور یا اجبار، منافع خود را دنبال کند. کشورهای منطقه به‌وضوح از نیات چین نگران هستند؛ زیرا توانایی‌های نظامی و اقتصادی چین همچنان در حال افزایش است. تهدیدات ناشی از افزایش قدرت چین در منطقه و ترس از موضع قاطعانه پکن در میان کشورهای همسایه آن باعث شده است تا این کشورها در صدد کسب حمایت ایالات‌متحده و حضور پررنگ این کشور در دریای چین جنوبی برای ایجاد تعادل در برابر قدرت روزافزون پکن و مهار آن در منطقه برآیند (فنگ و هی، ۲۰۱۸: ۱۲۱). افزایش قدرت و نفوذ چین و قاطعیت فزاینده آن در دریای جنوبی چین، سلطه ایالات‌متحده در منطقه آسیا-اقیانوسیه را تضعیف خواهد کرد و به‌طور بالقوه قدرت هژمونیک آن در عرصه منطقه و بین‌الملل را به چالش می‌کشد. بدین ترتیب، ایالات‌متحده حضور و مداخله خود را در منطقه دریای چین جنوبی به بهانه حفظ آزادی دریانوردی در سال‌های اخیر و در واقع، در پاسخ به رشد سریع چین تشدید کرده است و در کنار هم‌پیمانان منطقه‌ای در تلاش است تا جلوی افزایش قدرت پکن را در منطقه بگیرد و از این طریق از تغییر موازنه قدرت به ضرر واشنگتن و متحدان آن در شرق آسیا جلوگیری نماید.

در خصوص اهمیت این نوشتار می‌توان گفت؛ موقعیت استراتژیک منحصربه‌فرد دریای چین جنوبی در اوراسیا در قلب مسیرهای تجاری بین‌المللی و منابع طبیعی غنی آن‌که اهمیت ژئواکونومیکی و ژئواستراتژیکی را برای این منطقه فراهم می‌کند؛ اهمیت این منطقه را برای بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی دو چندان کرده است. دریای چین جنوبی همچنین به دلیل منابع طبیعی موجود، دارای اکوسیستم و تنوع زیستی متنوعی است. علاوه بر این، این منطقه به دلیل وجود گونه‌های مختلف ماهی و میگو از اهمیت به سزایی در معادلات تجاری جهان برخوردار است. محموله‌های با ارزش مذکور از طریق دریای چین جنوبی عبور می‌کنند که به‌عنوان یک مسیر کارآمد برای افزایش تجارت بین کشورهای منطقه و بین‌الملل عمل می‌کند. دریای چین جنوبی به دلیل وجود ذخایر عظیم نفت و گاز منطقه بسیار سودمندی است. تقاضای فزاینده‌ای برای انرژی که چین و سایر کشورهای ساحلی دریای چین جنوبی با آن مواجه هستند را می‌توان به‌عنوان مهم‌ترین انگیزه اقتصادی برای آن‌ها جهت بهره‌برداری مشترک از منابع نفت و گاز در نظر گرفت (اوروزک، ۲۰۱۹: ۱۳۶). قدرت‌یابی پکن در منطقه، باعث شده تا تمرکز بر منطقه آسیا از مهم‌ترین سیاست‌های کاخ‌سفید باشد. آمریکا با این‌که جزء کشورهای منطقه محسوب نمی‌شود و از نظر حقوقی نیز ادعایی در این دریا ندارد؛ اما به بهانه حمایت از اصل آزادی دریانوردی دریاها و همچنین در حمایت از موضع فیلیپین به‌عنوان طرف درگیر در این مناقشه حضور دارد. بااین‌حال، علت اصلی حضور آمریکا در این منطقه نگرانی این کشور از افزایش قدرت روزافزون چین است که ممکن است به کاهش قدرت و نفوذ منطقه‌ای و بین‌المللی واشنگتن منجر شود. لذا پرداختن به ابعاد سیاست‌ها و اقدامات آمریکا و چین و همچنین شناخت موضع‌گیری کشورهای همسایه چین در قبال مناقشه دریای چین جنوبی از اهمیت به سزایی برخوردار است. در واقع، یک سلسله تعارضات و اختلافات اساسی بر سر تعیین مرزها و حدود قلمروی دریایی و مالکیت تعدادی جزیره در دریای چین جنوبی میان چین و کشورهای هم‌جوار آن شامل؛ تایوان، فیلیپین، ویتنام، مالزی و برونئی و برخی اختلافات مرزی با دیگر کشورها واقع شده است که این امر می‌تواند تأثیر به سزایی بر معادلات و نظم منطقه داشته باشد. در این میان، مناقشه دریای چین جنوبی تأثیر منفی بر تداوم آرام فعالیت‌های تجاری و اقتصادی در منطقه خواهد گذاشت. این مناقشه نیز آزادی دریانوردی در این آبراه استراتژیک بین‌المللی را تحت تأثیر قرار خواهد داد و ضمن افزایش تنش و بی‌ثباتی در منطقه، تأثیر به سزایی بر قیمت جهانی کالاهای اساسی به‌ویژه قیمت نفت و گاز خواهد گذاشت. در واقع، با توجه به اهمیت استراتژیک و ژئواستراتژیک دریای چین جنوبی

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

برای کشورهای منطقه و بین‌الملل و تحول و تحرک در وضعیت دریای چین جنوبی چه در مناقشات داخلی که ابزارها و اهرم‌های نفوذ قدرت‌ها را سبب می‌شود و چه در ابعاد بین‌المللی که موجب توسعه نفوذ قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای می‌شود و این تحولات و تحرکات می‌تواند به‌طور مستقیم در عمق استراتژیک کشورهای منطقه، انتقال و امنیت انرژی در دریای چین جنوبی و اقتصاد منطقه و بین‌الملل تأثیرگذار باشد؛ لذا پرداختن به چنین موضوعاتی از اهمیت ویژه‌ای در مسائل اقتصادی، سیاسی و امنیتی برخوردار است. لذا بررسی و تحلیل ابعاد مناقشه ژئوپلیتیکی دریای چین جنوبی ضرورت انجام این پژوهش را بیان می‌دارد. ازاین‌رو، سؤال اصلی پژوهش این است که آمریکا برای مهار قدرت چین در دریای چین جنوبی چه راهبردی را دنبال می‌کند؟ فرضیه قابل‌طرح این است که با توجه به این‌که رشد اقتصادی چین و گسترش قدرت دریایی این کشور، تهدیدی راهبردی برای کشورهای منطقه و ایالات‌متحده محسوب می‌شود؛ لذا واشنگتن برای جلوگیری از تبدیل شدن چین به یک هژمون منطقه‌ای در شرق آسیا؛ در تلاش برای جلوگیری از صعود و خیزش منطقه‌ای پکن برآمده است. جلوگیری از قدرت‌یابی چین و مهار و انزوای این کشور در منطقه، ضمن شکل‌گیری موازنه قدرت به نفع واشنگتن و هم‌پیمانان منطقه‌ای آن در شرق آسیا، می‌تواند کمک شایانی به توسعه نفوذ و تأمین اهداف و منافع ایالات‌متحده و متحدان آن در منطقه نماید. در خصوص ساماندهی تحقیق باید گفت؛ ابتدا ضمن مروری بر ادبیات پژوهش، چارچوب نظری تحقیق نیز مطرح و تشریح خواهد شد. در گام دوم، اهداف و منافع راهبردی آمریکا در دریای چین جنوبی موردبحث و بررسی واقع شده است. در ادامه ضمن بحث از تهدیدات روزافزون چین برای ایالات‌متحده آمریکا، به بررسی و تحلیل استراتژی آمریکا برای مهار و انزوای چین در دریای چین جنوبی پرداخته شده است. در نهایت، بحث از موضوع موردپژوهش و نتیجه‌گیری آمده است. این نوشتار بر اساس نظریه موازنه قوا شکل گرفته است.

روش تحقیق

در این پژوهش به توصیف، مطالعه و تجزیه‌وتحلیل آنچه هست؛ پرداخته می‌شود؛ بنابراین، این تحقیق از لحاظ روش اجرا از نوع تحقیقات «توصیفی-تحلیلی» است (درج و فلاحت‌پیشه، ۱۳۹۸: ۲۷). با عنایت به ماهیت موضوع موردپژوهش، روش گردآوری داده‌ها و اطلاعات تحقیق نیز به شیوه کتابخانه‌ای و اینترنتی است.

ادبیات و پیشینه پژوهش

راجع به استراتژی آمریکا در قبال چین در منطقه دریای چین جنوبی، تاکنون پژوهش‌های زیادی انجام گرفته است که در ادامه صرفاً به چند نمونه از آن‌ها که ارتباط بیشتری با موضوع بحث پژوهش حاضر دارد؛ پرداخته می‌شود.

محمودی و راستگو افخم(۱۳۹۷)، در مقاله‌ای تحت عنوان«تقابل برنامه آزادی دریانوردی آمریکا و ادعاهای حاکمیتی چین در دریای جنوبی چین »؛ استدلال می‌کنند که دولت چین تلاش می‌کند تا از طرق مختلفی چون ممانعت از عبور کشتی‌های خارجی، ادعاهای حاکمیتی خود را به تثبیت برساند؛ امّا با اعتراض شدید سایر قدرت‌های دریایی، به‌ویژه دولت آمریکا روبه‌رو شده که تلاش می‌کند با اجرای برنامه «آزادی دریانوردی» مانع از شکل‌گیری عرف بین‌المللی جدید شود.

مهکویی و شعبانی (۱۳۹۸)، در مقاله‌ای تحت عنوان «واکاوی دلایل ساخت جزایر مصنوعی توسط چین در دریای جنوبی چین»؛ بیان می‌دارند که دولت چین در دریای جنوبی چین با ساخت جزایر مصنوعی به دنبال قلمروخواهی دریایی، سیطره و حاکمیت بر آب‌های بیشتری است و ورای حقوق بین‌الملل دریاها عمل می‌کند. همچنین، این مسئله باعث شکل‌گیری اختلافاتی در سطح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای شده است.

محروق (۱۴۰۱)، در مقاله‌ای با نام «گذار دریاپایه و پویایی‌های دریایی چین ـ آمریکا»؛ بیان می‌دارد که رقابت برای تسلط بر دریاها و اقیانوس‌ها می‌تواند نقطه انتقال فشارهای گذار سیستمی به شاخصه‌های نظم منطقه‌ای و تغییر معماری امنیتی آن به‌سوی نظم نوین امنیتی دریاپایه باشد. نگارنده با استفاده از نظریه گذار قدرت چندسطحی، در تلاش است تا از چشم‌اندازی سیستمی به تبیین پویش‌ها و رقابت‌های دریایی چین و آمریکا در فرایند گذار بپردازد.

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

کرونین[2] و دیگران (۲۰۱۲)، در کتابی با نام «همکاری قدرت؛ ایالات‌متحده، چین و دریای چین جنوبی»؛ استدلال می‌کند که منافع آمریکا در دریای چین جنوبی به دلیل رشد اقتصادی و نظامی چین و نگرانی در مورد تمایل این کشور برای حفظ هنجارهای قانونی موجود به‌طور فزاینده‌ای در خطر است. دفاع از این منافع نباید به درگیری با چین منجر شود. ایالات‌متحده و کشورهای منطقه علاقه عمیق و پایداری به خطوط ارتباطی دریایی دارند که هم برای تجارت و هم برای فعالیت‌های نظامی صلح‌آمیز مانند مداخلات بشردوستانه و دفاع ساحلی برای همه باز است. این امر مستلزم تعامل فعال دیپلماتیک و اقتصادی با چین و جلوگیری از درگیری نظامی و رویارویی دیپلماتیک با این کشور است.

ژانگ[3](۲۰۱۷)، در مقاله‌ای با نام «تفکر چینی در مورد دریای چین جنوبی و آینده امنیت منطقه‌ای»؛ بیان می‌دارد که در حال حاضر سه مکتب فکری بر بحث‌های چینی تسلط دارند. عملگراها می‌خواهند از حاکمیت معقول چین و حقوق دریایی در منطقه با اختلال محدود در ثبات منطقه محافظت کنند. تندروها می‌خواهند این حقوق را به حداکثر برسانند و کنترل چین را بر این منطقه برقرار کنند. میانه‌روها، با درک نیاز به حمایت از حقوق، بر اهمیت حمایت از کشورهای آسیای جنوب شرقی برای کمک به قدرت‌یابی چین در منطقه تأکید می‌کنند.

تمیتایو[4](۲۰۱۷)، در مقاله‌ای تحت عنوان «اختلاف ایالات‌متحده- چین بر سر مسائل دریای چین جنوبی: مسابقه‌ای برای کنترل؟ تحلیلی از نگاه رئالیسم»؛ استدلال می‌کند که وابستگی چین به نفت وارداتی و با توجه به اینکه بیشتر واردات نفت این کشور از طریق دریای چین جنوبی انجام می‌شود، پکن را به حفاظت از خطوط دریایی خود، ایمن‌سازی دسترسی خود به منابع اقیانوسی نزدیک‌تر و حفاظت از قلمرو خود در برابر حملات احتمالی که می‌تواند از دریای چین جنوبی انجام شود؛ سوق می‌دهد. بسیاری از کشورها نگران درگیری و تنش در دریای چین جنوبی به‌عنوان یک مسیر ترانزیتی برای تجارت منطقه‌ای و بین‌المللی هستند. یکی از این کشورها ایالات‌متحده است. نگرانی ایالات‌متحده به‌شدت تحت تأثیر اراده این کشور برای حفظ نفوذ خود در منطقه است. نوآوری و تازگی نوشتار حاضر این است که عمده تحقیقات پیشین صرفاً به بررسی مسائل حقوقی و ژئواکونومیکی میان آمریکا و چین در منطقه دریای چین جنوبی پرداخته‌اند؛ اما مقاله حاضر در تلاش است تا از منظر رقابت‌های ژئوپلیتیک و با لنز سیاسی به مسائل منطقه و مواضع آمریکا و چین در دریای چین جنوبی نگاه کند.

چارچوب نظری: موازنه قوا

نظریه‌پردازان و مکاتب معدودی در روابط بین‌الملل به بحث تبیین نظری رفتار قدرت‌های در حال ظهور و ایجاد توازن در برابر آن‌ها پرداخته‌اند. در ارتباط با برقراری توازن در برابر قدرت‌های در حال ظهور در میان قائلان به مادیت توازن قوا، نئورئالیست‌ها نقش کانونی دارند و در مباحث آن‌ها، این نظریه محوریت دارد. به عقیده متفکرین نوواقع‌گرا، دولت‌ها همواره به دنبال رقابت بر سر دست‌یابی به قدرت بیشتر در یک نظام جهانی آنارشیک هستند. موازنه قدرت، قانون رفتار دولت‌هاست. به این معنا که آن‌ها در صورت رویارویی با قدرتی متجاوز و بر هم زنندهٔ تعادل، به تأسیس یک ائتلاف متوازن کننده مبادرت ورزیده و از ظهور قدرتی مسلط و برتر جلوگیری می‌کنند. اگر تغییر در موازنه قدرت، گسترده و فراگیر باشد، در آن شرایط زمینه برای شکل‌گیری منازعات منطقه‌ای به وجود می‌آید؛ بنابراین، توازن قدرت در سطوح میانی نظام بین‌الملل در شرایطی انجام می‌گیرد که هیچ‌یک از بازیگران منطقه‌ای به برتری قدرت دست نیابند (شریف‌پور و دیگران، ۱۳۹۹: ۱۴۰-۱۳۹). نظریه موازنه به لحاظ مفهومی بر مبنای دو گزاره بنیادین قوام گرفته است: ۱)- تمرکز قدرت در هر بازیگری اساساً کاهش ضریب امنیتی دیگر بازیگران را موجب خواهد شد و ۲)- در یک نظام آنارشیک بین‌المللی، دولت‌ها برای بقا و افزایش امنیت خود مجبور به مقابله با تمرکز قدرت در نظام بین‌الملل هستند. زمانی که یک قدرت بزرگ نشانه‌هایی از تلاش برای تسلط بر نظام بین‌الملل را بروز می‌دهد، دیگر قدرت‌های بزرگ با یکدیگر متحد می‌شوند تا از این طریق ضمن مقابله با تمایلات هژمونیک

[2]. Cronin
[3]. Zhang
[4]. Temitayo

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

در سیستم، بقا و استقلال خود را نیز حفظ کنند. تمامی بازیگران حاضر در سیستم، از انباشت قدرت بسیار نگران می‌شوند و تلاش می‌کنند هرگونه تغییر در سطح سیستم را رصد کرده و آمادگی خود را برای پاسخ‌گویی افزایش دهند. والتز در نظریه رئالیسم ساختاری خود معتقد است که امنیت و بقای دولت‌ها در گرو تلاش برای جلوگیری از تمرکز و انباشت قدرت است. وی به این نکته اشاره دارد که انباشت قدرت و «میل به هژمونی»، منطقاً به موازنه ختم می‌شوند. به بیان والتز، اگر دولت‌ها آزاد به انتخاب باشند، به‌طور طبیعی به طرف کفه ضعیف‌تر ترازوی «موازنه» اضافه می‌شوند؛ چراکه طرف قوی‌تر بقا و استقلال آن‌ها را تهدید می‌کند. بر اساس آنچه والتز و دیگر رئالیست‌های ساختاری به آن اذعان دارند، دولت‌های ضعیف‌تر هیچ‌گاه نمی‌توانند به این قطعیت و یقین برسند که دولت قوی‌تر از قدرتش برای تجاوز و نقض حاکمیت آن‌ها استفاده نکند و یا تهدیدی برای بقا و امنیت آن‌ها نباشد (چگنی‌زاده، ۱۳۹۲: ۲۳۲-۲۳۱). والتز در کتاب مشهور خود به نام «نظریه سیاست بین‌الملل»، اذعان می‌دارد که هر کشوری در وضعیت طبیعی هابزی به سر می‌برد که در جریان رقابت برای بقا، تحت فشارهای فوق‌العاده‌ای قرار دارد. این فشارها موجب شکل‌گیری انواع متفاوتی از رفتارها در میان بازیگران می‌گردد. ازیک‌طرف، بازیگران نظام بین‌الملل را مجبور می‌سازد تا از رفتارهای موفق‌ترین بازیگران، الگوبرداری نمایند که این امر منجر به ایجاد واحدهای یکسان و همزیستی میان بازیگران می‌گردد و از طرف دیگر، افزایش سریع قدرت یک بازیگر باعث تحریک سایر بازیگران برای افزایش قدرت خود و در صورت عدم‌کفایت، موجب ایجاد اتحاد میان آن‌ها برای جلوگیری از ظهور هژمون بالقوه می گردد و زمانی که موازنه قدرت برقرار شد جاه‌طلبی‌های هژمون از میان می‌رود؛ بنابراین در حالت آنارشی تنها راه کنترل مؤثر بر ظهور قدرت یک کشور دیگر، افزایش قدرت داخلی یا ترکیب قوا با سایر دولت‌ها جهت مقابله با قدرت سلطه‌جو به‌حساب می‌آید. از منظر موازنه قوا، ویژگی‌های دولت هژمون تضمین کننده رفتار آن در آینده نیست؛ بنابراین تنها قدرت می‌تواند قدرت را مهار کند و این دقیقاً همان چیزی است که موازنه قوا ایجاب می‌کند (ذوالفقاری و دیگران، ۱۴۰۲: ۶۵). ازاین‌رو، در چارچوب تئوریک والتز، آنچه توازن را ضروری می‌سازد، افزایش قدرت یک دولت است؛ پس هرگونه اقدامی که برای بقای دولت مهم شمرده می‌شود، به ضرورت در بطن خود، توجه را به همراه دارد. از این نقطه‌نظر، ثبات سیستم، بستگی وافر به توازن نیروها و قدرت‌های محافظه‌کار و نیروهای تجدیدنظرطلب دارد؛ به‌عبارت‌دیگر، کشورهای محافظه‌کار، خواهان حفظ وضع موجود هستند که شیران روابط بین‌الملل‌اند؛ درحالی‌که دولت‌های تجدیدنظرطلب که گرگ‌های سیستم محسوب می شوند، خواهان برهم زدن توازن می‌باشند (بصیری و دیگران، ۱۳۹۱: ۵۹-۵۸).

در واقع، بر اساس نظریه موازنه قوا دولت‌ها بازیگران اصلی نظام بین‌الملل می‌باشند و تحت فشارهای نظام آنارشیک بین المللی به‌طور عقلایی در پی افزایش قدرت و یا امنیت خود هستند. بر اساس این اصل، مکانیسم بقا، اجتماع دولت‌ها یا دولت های منفرد را وادار به مقابله با تمرکز و انباشت قدرت می‌نماید. در این راستا، از نقطه‌نظر موازنه قوا، قدرت فزاینده چین از نظر آمریکا هنگامی ضرورت توازن پیدا می‌کند که رهبران چین در صدد برآیند که به منافع ملی آمریکا صدمه بزنند و یا این‌که نظم آمریکایی حاکم بر نظام بین‌الملل را به چالش خصمانه بکشانند. لذا آمریکا برای جلوگیری از خیزش چین و مهار این کشور در شرق آسیا در صدد موازنه‌سازی قدرت روزافزون چین در منطقه برآمده است. مطابق تحلیل والتز، آمریکا زمانی دست به موازنه قدرت در برابر چین زد که پکن به‌عنوان یک بازیگر چالشگر در صحنه منطقه و بین‌الملل مطرح شد. از زمانی که قدرت اقتصادی و نظامی چین افزایش پیدا کرده است، تمایل پکن برای تثبیت قدرت منطقه‌ای آن نیز افزایش پیدا کرده است. ایالات‌متحده نگران این است که خیزش چین باعث گردد تا منافع واشنگتن در دریای جنوبی چین و به‌طورکلی در شرق آسیا به خطر افتد؛ بنابراین ازآنجایی‌که آمریکا خیزش چین را تهدیدی استراتژیک برای منافع خود و متحدان واشنگتن در شرق آسیا می‌داند؛ لذا خود را ملزم به بازتوازن قدرت چین و مهار آن در شرق آسیا می‌داند. در واقع، با توجه به نظریه والتز، ترس ایالات‌متحده آمریکا، به‌عنوان قدرت مسلط نظام بین‌الملل پس از فروپاشی شوروی و هراس از خیزش رشد روزافزون چین، موجب رفتارها و سیاست‌های توازن‌ساز آمریکا در مقابل چین و جلوگیری از خیزش و مهار آن در شرق آسیا می‌شود.

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

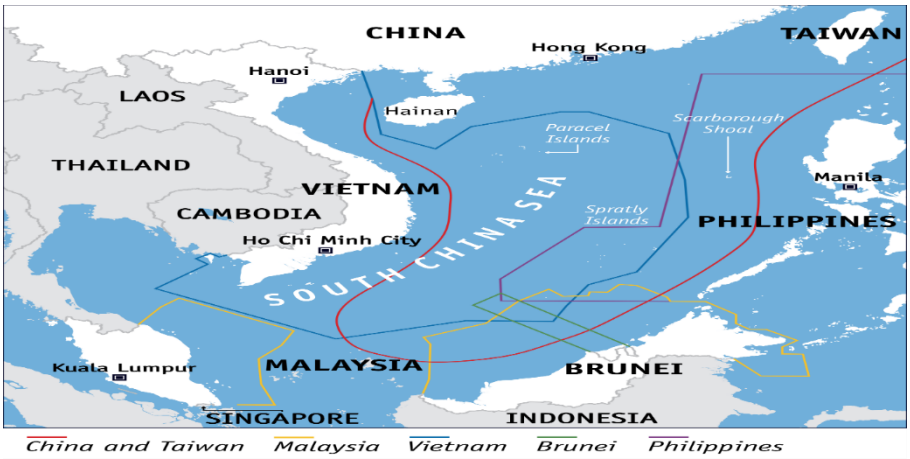
یافته‌های پژوهش

اهداف و منافع راهبردی آمریکا در دریای چین جنوبی

ایالات‌متحده به‌عنوان هژمون جهانی، اهداف و منافع ملی خود را در مقیاس جهانی تعریف می‌کند. از نظر سیاسی، ایالات‌متحده به دنبال ترویج دموکراسی و تقویت حقوق بشر در سراسر جهان است. از نظر اقتصادی، ایالات‌متحده به دنبال محافظت از تجارت جهانی و سیستم‌های مالی است. علاوه بر این، از زمان پایان جنگ سرد، ایالات‌متحده قدرت دریایی غالب در جهان بوده است. تا همین اواخر هواپیماها و کشتی‌های نیروی دریایی ایالات‌متحده می‌توانستند تقریباً در هر نقطه از جهان بدون ترس از چالش جدی در آسمان و آب فعالیت کنند. در نتیجه، واشنگتن هم نگران هر گوشه از جهان است و هم به داشتن درجه قابل‌توجهی از آزادی عمل در آب‌های بین‌المللی و فضای هوایی عادت کرده است. جای تعجب نیست که بسیاری در نیروی دریایی ایالات‌متحده ماهانی هستند. آن‌ها قاطعانه به تقدم قدرت دریایی اعتقاد دارند و تأکید بر «فرماندهی دریا» نشان دهنده نفوذ پایدار نظریه ماهان بر استراتژیست‌های نیروی دریایی ایالات‌متحده است. قلمرو دریایی در آسیا-اقیانوسیه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است و در سال ۲۰۱۵ وزارت دفاع ایالات‌متحده یک استراتژی امنیت دریایی آسیا-اقیانوسیه منتشر کرد و بخش عمده‌ای از این گزارش بر دریای چین جنوبی متمرکز بود (فنگ و هی، ۲۰۱۸: ۴۰). برای چندین دهه، ایالات‌متحده تجارت بیشتری با آسیا نسبت به اروپا داشته است. امروزه بسیاری از مسیرهای تجاری به سراسر اقیانوس آرام می‌رسند و ایالات‌متحده شبکه‌ای از توافقات تجارت آزاد را ایجاد کرده است. به دنبال فروپاشی کمونیسم در اروپای شرقی و ظهور دموکراسی‌های جدید توجه سیاسی بیشتری به آسیا معطوف شد. درحالی‌که کشورهایی از جمله کره شمالی و میانمار به کانون نگرانی‌ها برای نقض گسترده حقوق بشر تبدیل شده‌اند؛ میدان جنگ برای به راه انداختن جنگ ایده‌ها به آسیا منتقل شد. علاوه بر این، دموکراسی در دهه ۱۹۹۰ با گام‌های مهمی به سمت دموکراسی سازی در تایلند و اندونزی ظاهر شد. اخیراً میانمار گام‌های قابل‌توجهی در دموکراسی سازی برداشته است؛ درحالی‌که تایلند دچار شکست شده است. در حوزه دفاعی، ایالات‌متحده به دنبال تقویت روابط خود با متحدان، گسترش روابط امنیتی با سایر دموکراسی‌ها، به‌ویژه هند، در سراسر منطقه و انتقال منابع بیشتر به آسیا و اقیانوسیه بوده است. استراتژی «تعادل مجدد» یا «محور» پرهیاهوی منطقه‌ای که توسط دولت باراک اوباما اعلام شد؛ سیگنال روشنی است که دولت ایالات‌متحده قصد دارد به این واقعیت برسد که توجه هماهنگ‌تر به آسیا-اقیانوسیه ضروری است. واضح‌ترین و دقیق‌ترین بیان «تعادل مجدد» در قالب کتاب «یک معمار و مجری کلیدی» آمده است (کمبل، ۲۰۱۶: ۲۳۵). بااین‌حال، به نظر می‌رسد؛ دولت ترامپ در سیاست آمریکا در قبال منطقه تجدید نظر کرده و ابتکارات جدید آسیا-اقیانوسیه را اتخاذ کرد. ترامپ از اقدامات چین در دریای چین جنوبی علناً انتقاد کرد. علاوه بر این، رکس تیلرسون[5]وزیر امور خارجه سابق آمریکا، نشان داد که در جریان جلسه استماع تأییدیه سنا در ژانویه ۲۰۱۷، طرفدار پاسخ تند آمریکا به چین در دریای چین جنوبی است (فورسایت، ۲۰۱۶: ۶). مقامات ارشد وزارت دفاع آمریکا همچنین در مورد واکنش به اقدامات چین در دریای چین جنوبی با عبارات تند صحبت کرده‌اند. جیمز متیس[6] وزیر دفاع سابق آمریکا، در اوایل سال ۲۰۱۶ نوشت که یکی از «چالش‌های اولویت‌دار» برای ایالات‌متحده مقابله با چین در پایمال کردن حقوق همسایگان خود در دریای چین جنوبی است (ساندس، ۲۰۱۶: ۵).

5Rex Tillerson
6. James Mattis

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

شکل (۱). موقعیت دریای چین جنوبی منبع:(هاسکین، ۲۰۱۹: ۴)

در دریای چین جنوبی، اولویت‌های ایالات‌متحده را می‌توان ساده‌تر از چین دانست. این بدان معنا نیست که آن‌ها اهمیت کمتری دارند. برخلاف چین، آمریکا در دریای چین جنوبی مطالبات ارضی مطرح نکرده است؛ اما نگرانی‌های دیگری دارد. اول از همه، ایالات‌متحده اذعان دارد که باید مانورهای نظامی صلح‌آمیز را با کشورهای ساحلی تحت کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد حقوق دریاها انجام دهد. امّا استناد به اصول مشترک این کنوانسیون پذیرفتنی نیست. واکنش چین نشان دهنده عزم پکن مبنی بر این است که این نوع اقدامات غیردوستانه و تهاجمی است؛ بنابراین، شکاف‌های ایالات‌متحده و چین در آزادی ناوبری پیچیده‌تر است. در واقع، چین انگیزه‌ای برای ممانعت از تجارت دریایی ندارد و فقط باید اطمینان حاصل کند که تجارت دریایی به‌خوبی انجام می‌شود؛ اما آمریکا همچنان اقدامات دریایی در منطقه انحصاری اقتصادی چین را به‌عنوان بخشی از آزادی‌های دریای آزاد مرتبط با کشتیرانی آزاد می‌داند (مک دویت، ۲۰۱۴: ۶۸). ایالات‌متحده همچنین در حفاظت از استقلال ناوبری در دریای چین جنوبی، از جمله فعالیت‌های نظامی دوستانه منطقه اقتصادی انحصاری چین، مشارکت دارد. جنبه دیگری که بر حقوق آمریکا تأثیر می‌گذارد؛ نیاز مدعیان مخالف به اطاعت از قوانین مقرر در قوانین جهانی است. جان کری[7] وزیر امور خارجه سابق آمریکا، اظهار داشت که آمریکا منافع ملی در حفظ صلح و امنیت، تجارت قانونی بدون مانع، احترام به قوانین بین‌المللی و آزادی کشتیرانی در دریای چین جنوبی دارد. از این نظر، آمریکا استفاده از زور توسط چین برای حل‌وفصل مناقشات خود یا تغییر وضعیت موجود دریای چین جنوبی را رّد خواهد کرد. حقوق بین‌الملل تنها ابزار در مورد آزادی دریانوردی است. علاوه بر این، دولت اوباما قبلاً تأکید داشت که آمریکا ایجاد ثبات مبتنی بر قوانین در دریای چین جنوبی را یک منافع ملی مهم می‌داند (عثمان و خالید، ۲۰۲۱: ۴). بدین ترتیب، تمرکز آمریکا بر جنوب شرق آسیا روزبه‌روز در حال افزایش است؛ چرا که معتقد است چین در حال به چالش کشیدن قوانین پذیرفته شده حاکم بر آزادی دریاها و دسترسی آزادانه به دریا در این منطقه است.

در واقع، ایالات‌متحده دو منافع اصلی در دریای چین جنوبی دارد. نخست؛ آزادی ناوبری است. در اینجا ایالات‌متحده به ماده ۸۷ کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد حقوق دریاها اشاره می‌کند که اعلام می‌دارد «دریای آزاد به روی همه کشورها، اعم از ساحلی یا محصور در خشکی، باز است». آزادی دریاهای آزاد تحت شرایط مقرر در این کنوانسیون و سایر قواعد حقوق بین‌الملل اعمال می‌شود. ایالات‌متحده ادعا می‌کند که دارای منافع اقتصادی و نظامی مشروع در آزادی ناوبری در دریای چین جنوبی است. به گفته گلاسر[8] بیش از یک تریلیون دلار از تجارت ایالات‌متحده سالانه از طریق دریای چین جنوبی و خلیج‌فارس انجام می‌شود. دومین منافع اصلی ایالات‌متحده صلح و ثبات در منطقه جنوب شرقی آسیا است. این موضوع به توسعه تجارت و اقتصاد مربوط می‌شود؛ هرگونه اختلال در امنیت خطوط دریایی در دریای چین جنوبی بر تجارت

[7]. John Kerry
[8]. Glasser

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

و سرمایه‌گذاری فرامرزی تأثیر می‌گذارد. به گزارش فراول[9] از زمان حادثه سال ۲۰۰۱ که در آن یک هواپیمای شناسایی آمریکایی و یک جت جنگنده چینی با هم برخورد کردند؛ چین تلاش کرده است تا فعالیت‌های نظامی آمریکا در منطقه دریای چین جنوبی را به‌ویژه در زمینه نظارت و شناسایی محدود کند. علاوه بر این، نوسازی نیروی دریایی ارتش آزادی‌بخش خلق چالشی برای کشتی‌های نیروی دریایی ایالات‌متحده در دریای چین جنوبی ایجاد می‌کند. بر این اساس، با توجه به این تهدیدات امنیتی در دریای چین جنوبی، فراول همچنین استدلال کرد که ایالات‌متحده باید سه منافع را حفظ کند: «تعهدات خود به متحدان در منطقه دریای چین جنوبی، روابط پایدار و همکاری با چین و در نهایت بی‌طرفی واشنگتن در خصوص ادعای حاکمیت سرزمینی» (سیناگا، ۲۰۱۵: ۸). قصد آمریکا سرکوب خیزش چین و جلوگیری از انتقال قدرت در آینده است. محققانی مانند؛ جان مرشایمر[10] معتقدند: «ایالات‌متحده منافعی اساسی در ارائه این اطمینان به متحدان و شرکای خود در منطقه دارد که حضور امنیتی قوی خود را برای جلوگیری از ایجاد خلأ قدرت با افزایش حضور چین حفظ خواهد کرد». استراتژی ایالات‌متحده جلوگیری از ظهور چین است. میرشایمر در مصاحبه‌ای از این موضوع حمایت کرد که «ایالات‌متحده یک ائتلاف متعادل کننده در آسیا تشکیل خواهد داد که شامل بیشتر همسایگان چین و ایالات‌متحده خواهد شد و آن‌ها برای مهار چین و جلوگیری از تسلط آن بر آسیا تلاش خواهند کرد. منافع خود ایالات‌متحده در منطقه متنوع است. نیروی دریایی ایالات‌متحده مدت طولانی است که بر این منطقه دریای چین جنوبی تسلط داشته است که گذرگاهی مهم برای کشتی‌های جنگی ایالات‌متحده است که از اقیانوس آرام به خاورمیانه می‌روند. معاهده بین ایالات‌متحده و ژاپن همچنین ایالات‌متحده را موظف می‌کند که از ژاپن و خطوط حیاتی دریایی آن دفاع کند؛ بنابراین، آزادی دریانوردی در دریای چین شرقی و جنوبی یک اولویت اعلام شده در امنیت ملی ایالات‌متحده است (تکسیرا، ۲۰۱۸: ۱۸).

تهدیدات روزافزون چین برای ایالات‌متحده آمریکا

تهدیدات اقتصادی

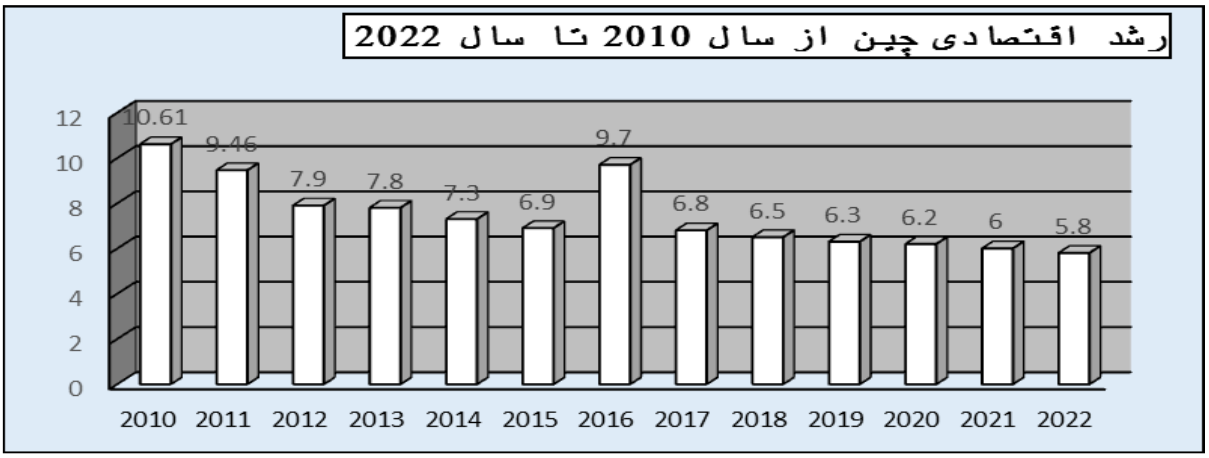
دریای چین جنوبی برای دولت چین از اهمیت استراتژیک حیاتی برخوردار است؛ کنترل بیشتر این منطقه باعث افزایش قدرت نسبی پکن می‌شود. این منطقه برای چین حائز اهمیت فراوانی است؛ زیرا دارای حجم عظیمی از منابع طبیعی در زیر بستر دریا و مسیرهای کشتیرانی مهمی است که برای رشد مداوم پکن ضروری است. اگر چین کنترل این منطقه را به دست آورد؛ یک سوم مسیرهای کشتیرانی تجاری جهان را کنترل خواهد کرد، همچنین حضور ایالات‌متحده را محدود خواهد کرد و هم‌زمان توانایی‌های عملیاتی واشنگتن را کاهش خواهد داد. بااین‌وجود، توانایی چین برای فرافکنی قدرت هنوز درحال‌توسعه است و هنوز قادر به رقابت با حضور آمریکا در دریای چین جنوبی یا تلاش برای تغییر موازنه قدرت از طریق ایجاد توازن خارجی نیست. ایالات‌متحده به دسترسی بلامانع به دریای چین جنوبی نیاز دارد؛ زیرا توانایی این کشور برای قدرت‌نمایی به‌عنوان یک شریک استراتژیک برای متحدان خود در منطقه بسیار مهم است. دوران سلطه غرب رو به زوال است و ایالات‌متحده در تلاش برای تأثیرگذاری بر نظم جهانی است که بر اهمیت تعهد ایالات‌متحده در دریای چین جنوبی تأکید می‌کند (اورورک، ۲۰۱۹: ۳). در واقع، ظهور سریع چین در قرن بیست‌ویکم ایالات‌متحده را شوکه کرد. در سال ۲۰۱۰، چین با پشت سر گذاشتن ژاپن به دومین اقتصاد بزرگ جهان پس از ایالات‌متحده تبدیل شد؛ به‌گونه‌ای که ارزش کل تولید صنعتی چین از ایالات‌متحده پیشی گرفت و به مقام اول در جهان جهش کرد و حجم کل صادرات آن از آلمان پیشی گرفت و در رتبه اول جهان قرار گرفت. حجم تجارت چین-ژاپن، چین- کره جنوبی نیز بیشتر از ایالات‌متحده-ژاپن، ایالات‌متحده-کره جنوبی است. با توجه به چشم‌انداز بزرگ رشد اقتصادی چین، سی. فرد برگستن،[11] مدیر موسسه اقتصاد بین‌الملل پترسون، زمانی رویکرد "G-2" را بین ایالات‌متحده و چین برای هدایت فرآیند حکمرانی جهانی که بازتاب‌های بین‌المللی شدیدی را برانگیخت؛ مطرح کرد. با تقویت قدرت چین، این کشور در واکنش با محیط خارجی، از واکنش منفعلانه گذشته و در صدد تغییر «ساختار بین‌المللی» برآمده است که به نظر می‌رسد؛ پکن به‌جای سازش بلندمدت، در حفظ منافع اصلی خود مصمم‌تر است (ما،

[9]. Fravel
[10]. John Mearsheimer
[11]. C. Fred Bergsten

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

۲۰۲۲: ۱۱۳). بنابراین، نظریه موازنه قوا به‌عنوان عامل شکل‌دهنده ساختار توزیع قدرت بین‌المللی موردتوجه والتز است. این نگرش توجه به موازنه قوا را آغاز فهم ساخت توزیع قدرت و تغییر در آن می‌داند.

افزایش قدرت چین توسط یک سری اصلاحات اقتصادی که در سال ۱۹۷۹ آغاز شد؛ تسهیل شد. از آن زمان، چین دوره رشد اقتصادی سریعی را تجربه کرده است که به‌طور متوسط سالانه ۱۰ درصد بوده است. با وجود بحران اقتصادی، چین به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان حتی با توقف اقتصاد به رشد خود ادامه داده است. به لحاظ اقتصادی تولید ناخالص داخلی چین با شتاب روزافزون در حال رشد است؛ به‌طوری‌که از حدود ۱۲۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۰ به حدود ۲۰ هزار میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ رسید؛ یعنی حدود ۱۷۰۰ درصد رشد داشته است. درحالی‌که تولید ناخالص داخلی ایالات‌متحده از حدود ۱۰ هزار و دویست میلیارد دلار در سال ۲۰۰۰ به حدود ۲۵ هزار میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ رسید که رشدی حدود ۱۵۰ درصدی داشته است (محمدنیا و پورحسن، ۱۴۰۲: ۱۱۰-۱۰۹). در ژانویه تا مارس 2024، تولید ناخالص داخلی چین ۵٫۳ درصد نسبت به سال ۲۰۲۳ رشد کرد و به ۲۹٫۶۳ تریلیون یوان (حدود ۴٫۱۷ تریلیون دلار آمریکا) رسید. درحالی‌که سرمایه‌گذاری دارایی‌های ثابت و سرمایه‌گذاری در صنایع با فناوری پیشرفته به ترتیب ۴٫۵ درصد و ۱۱٫۴ درصد افزایش یافتند (زو، ۲۰۲۴: ۳). همه این تغییرات حاکی از تغییر شتاب قدرت به سمت چین است. طبق پیش‌بینی بنیاد کارنگی برای صلح بین‌المللی، چین در یک نسل آینده از ایالات‌متحده به‌عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد جهان پیشی خواهد گرفت. اگر اقتصاد چین از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۵۰ با نرخ متوسط سالانه ۵٫۶ درصد رشد کند؛ تولید ناخالص داخلی آن از ۳٫۳ تریلیون دلار در سال ۲۰۰۹ به حدود ۴۶٫۳ تریلیون دلار در سال ۲۰۵۰ خواهد رسید. در آن زمان، کل حجم اقتصادی چین بیش از ۲۰ درصد از ایالات‌متحده فراتر خواهد رفت (ما، ۲۰۲۲: ۱۱۳). با توجه به این‌که قدرت اقتصادی قابل تبدیل به قدرت سیاسی و نظامی است؛ چین این پتانسیل را دارد که در آینده علاوه بر قدرت اقتصادی، قدرت نظامی ایالات‌متحده را نیز به چالش بکشد.

شکل (۲). رشد اقتصادی چین از ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ منبع: (زارعی و موسوی شهیدی، ۱۳۹۹: ۱۱۱۱)

جهان در حال تبدیل شدن به ماهیت چندقطبی است. بااین‌حال، فرض پکن در سال ۲۰۰۸ زمانی که سقوط اقتصاد ایالات‌متحده آغاز شد؛ به واقعیت تبدیل شد. به دنبال کاهش قدرت اقتصادی ایالات‌متحده، پکن در سال ۲۰۰۹ خواستار سیاست خارجی فعال‌تر برای مدیریت بحران مالی بین‌المللی شد. سفر اوباما به پکن در نوامبر ۲۰۰۹ و درخواست کمک از چین برای رسیدگی به مشکلات جهانی موقعیت این کشور را بیشتر تقویت کرد. اوباما در دوران تصدی خود پذیرفت که جهان دارای ماهیت چندقطبی شده است. مشارکت فعال چین در مدیریت امور بین‌الملل مانند نقش آن در برخورد با موضوع هسته‌ای ایران، این اطمینان را به این کشور داد تا تفاسیر جدیدی از حقوق بین‌الملل دریایی توسعه دهد و منافع استراتژیک و ملی فوری خود را برآورده کند (محبوب، ۲۰۱۸: ۲۱۱-۲۱۲) که این امر باعث افزایش تهدیدات و نگرانی ایالات‌متحده از قدرت روزافزون پکن در سطح منطقه و بین‌الملل شده است.

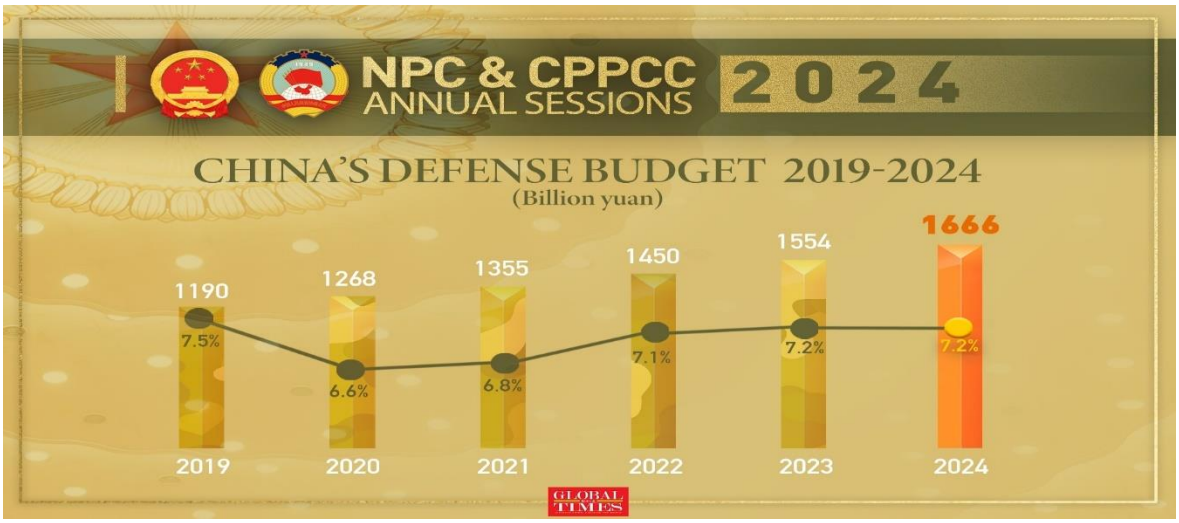
ترامپ چین را به‌عنوان یک قدرت بزرگ تجدیدنظرطلب برای براندازی نظم منطقه‌ای و جهانی معرفی کرد، تعرفه‌های گسترده‌ای را بر کالاهای چینی اعمال و بر سرمایه‌گذاری و نفوذ چین در ایالات‌متحده نظارت کرد. این مسئله آغازگر جدایی

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

نسبی بین دو اقتصاد بزرگ جهان بود. دولت ترامپ همچنین برای اولین بار یک استراتژی هند- اقیانوس آرام را با هدف متعادل کردن یا حتی مهار نفوذ فزاینده چین در منطقه ارائه کرد (وی و ژانگ، ۲۰۲۱: ۱۵۹). البته به نظر می‌رسد؛ نوع نگاه آمریکا به چین در دوره ترامپ با دوره بایدن چندان تفاوتی به لحاظ راهبردی نداشته و فقط در شیوه و چگونگی مدیریت توسعه جهانی جایگاه چین تفاوت‌هایی وجود داشته باشد. جنگ تجاری آمریکا و چین در دوره زمامداری بایدن نه تنها تنزل پیدا نکرده؛ بلکه نیز تشدید یافته است. هرچند بایدن در ابتدا وضع تعرفه‌های دولت ترامپ بر روی کالاهای چین را به ضرر اقتصاد داخلی آمریکا توصیف می‌کرد؛ اما در ادامه خود دولت بایدن چندان از موضع دولت قبل عقب‌نشینی نکرده و کماکان بر این موضع اصرار دارد. تحت فشار قرار دادن همتایان اروپایی در اجلاس گروه ۷ در خرداد ماه ۱۴۰۰ در انگلیس و حمایت دو حزب دموکرات و جمهوری‌خواه در تصویب لایحه‌ای که ۲۵۰ میلیارد دلار در علم فناوری را با هدف تقویت رقابت آمریکا در مقابل چین در سال ۲۰۲۱ تصویب کرد؛ نشانه‌ای از تلاش دولت بایدن در تداوم راه مقابله با چین تعبیر می‌شود (زاهدی-خطیر و صالحی، ۱۴۰۱: ۱۴۹-۱۴۸). بدین ترتیب، رشد و توسعه اقتصادی روزافزون چین، ضمن نشان دادن ضدیت با هژمونی و نظم لیبرال اقتصادی ایالات‌متحده در سطح منطقه و بین‌الملل، می‌تواند زمینه شکل‌گیری معادلات و نظم منطقه‌ای در شرق آسیا و دریای چین جنوبی را به نفع پکن و متحدان آن در منطقه فراهم نماید که این امر تهدیدی راهبردی برای واشنگتن و هم‌پیمانان منطقه‌ای آن در شرق آسیا محسوب می‌شود.

تهدیدات نظامی

چین طی سال‌های گذشته، به لحاظ نظامی و اقتصادی فاصله خود را با آمریکا کمتر کرده است. بودجه نظامی چین از سال ۲۰۱۱ با رشد ۷۶ درصدی به ۲۵۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ رسید؛ این در حالی بود که بودجه نظامی آمریکا طی این مدت با کاهش ۱۰ درصدی، به ۷۷۸ میلیارد دلار در این سال رسید. هزینه‌های نظامی چین در سال ۲۰۲۱ با افزایش ۴/۷ به ۲۹۳ میلیارد دلار رسید. این کشور با سهم ۱۴ درصدی از بودجه نظامی جهان، بعد از آمریکا با ۸۰۰ میلیارد دلار (۳۸ درصد)، همچنان در رتبه دوم ایستاده است. هزینه‌های نظامی چین طی ۲۷ سال متوالی رشد داشته است (محمدنیا و پورحسن، ۱۴۰۲: ۱۱۰-۱۰۹). چین در ۵ مارس ۲۰۲۴، پیش‌نویس بودجه دفاعی سال ۲۰۲۴ را به ارزش ۱,۶۶۵۵۴ تریلیون یوان (۲۳۱,۳۶ میلیارد دلار) اعلام کرد که نسبت به سال قبل ۷,۲ درصد افزایش داشت. بودجه دفاعی چین از سال ۲۰۱۶ به مدت ۹ سال متوالی رشد تک‌رقمی را حفظ کرده است. نرخ رشد نیز در سال ۲۰۲۳ روی ۷,۲ درصد تعیین شد؛ درحالی‌که در سال‌های اخیر بین شش تا هشت درصد تغییر کرد (گلوبال تایمز، ۲۰۲۴: ۳).

شکل (۳). بودجه دفاعی چین بین سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۴ منبع: (Xuanzun, 2024: 4)

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

دن سالیوان[1][2]سناتور آمریکایی، اخیراً فاش کرد که برآوردهای دولت آمریکا بودجه دفاعی سالانه چین را حدود ۷۰۰ میلیارد دلار تخمین می‌زند. این رقم بسیار بالاتر از برآوردهای قبلی است و تقریباً برابر با بودجه دفاعی ایالات‌متحده در سال ۲۰۲۳ است که کمی بیش از ۸۰۰ میلیارد دلار است (رابرتسون، ۲۰۲۳: ۱). مهم‌تر از آن، بر اساس برآورد مؤسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم، در راستای شتاب توسعه اقتصادی، رشد نظامی چین اجتناب‌ناپذیر خواهد بود و هزینه‌های نظامی آن از ایالات‌متحده در سال ۲۰۳۵ بیشتر خواهد شد (ما، ۲۰۲۲: ۱۱۳). چین در طول سال‌ها مبلغ زیادی را برای نوسازی ارتش خود سرمایه‌گذاری کرده است. منابع رسمی چینی اشاره کردند که بودجه دفاعی چین برای سال ۲۰۱۰ به میزان ۵۳۲,۱۱ میلیارد یِن بود که حدود ۷۷ میلیارد دلار است. این عدد با ارزیابی مؤسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم که بودجه چین را ۱۱۵,۷۱ میلیارد دلار تخمین زده است یا ایالات‌متحده که انتقاد بیشتری نسبت به بودجه دفاعی چین داشتند و در عوض آن را حدود ۱۶۰ میلیارد دلار ارزیابی کردند؛ بسیار متفاوت است. علاوه بر این، برای چین منطقی است که بودجه دفاعی خود را کمتر اعلام کند؛ زیرا افزایش مداوم هزینه‌های نظامی ممکن است باعث ایجاد عدم اطمینان در بین سایر کشورهای منطقه شود. واقع‌گرایان تهاجمی اظهار می‌دارند که همه دولت‌ها نوعی از قابلیت‌های نظامی دارند و نمی‌توانند در مورد قصد دیگران مطمئن باشند. دولت چین در چندین برگه سفید خود اعلام کرده است که «هرگز به دنبال هژمونی نخواهد بود و رویکرد توسعه نظامی را در حال حاضر یا در آینده، صرف‌نظر از اینکه اقتصادش چگونه توسعه می‌یابد؛ اتخاذ نخواهد کرد» (دینه، ۲۰۱۹: ۳۳-۳۰). حتی با وجود بودجه دفاعی رو به رشد چین، چینی‌ها تا رسیدن به سطح هزینه‌های مشابه آمریکایی‌ها فاصله زیادی دارند. این موضوع این امکان را محدود می‌کند که چین در آینده نزدیک از طریق ایجاد تعادل خارجی، ایالات‌متحده آمریکا را به چالش بکشد؛ زیرا برای سایر کشورها بسیار خطرناک خواهد بود که خود را با چین هماهنگ کنند و توازن قدرت موجود را تغییر دهند. علاوه بر این، نوسازی نظامی چین، علاقه ایالات‌متحده به منطقه را تشدید کرده است. چین با مدرن کردن قابلیت‌های نظامی خود وضعیت موجود را بر هم می‌زند و به‌عنوان یک تهدید تلقی می‌شود. مدعیان حاکمیت در دریای چین جنوبی مجبورند از طریق تلاش‌های داخلی، توانایی‌های خود را افزایش دهند تا بتوانند ائتلاف متعادل‌کننده‌ای را با رهبری ایالات‌متحده تشکیل دهند. بااین‌حال، موازنه دفاعی تهاجمی به نفع چین خواهد بود؛ زیرا وضعیت دقیق توانایی‌های نظامی آن‌ها نامشخص است؛ زیرا دولت چین پس از سال ۲۰۱۵ انتشار هرگونه مطلبی را متوقف کرد. ایالات‌متحده احساس می‌کند که اقدامات چین ثبات منطقه‌ای را تهدید می‌کند و آماده است در صورت لزوم تلاش‌های موازنه داخلی چین را متعادل کند (اوروک، ۲۰۱۹: ۳). بااین‌حال، تقویت توانمندی‌های نظامی چین، برای دفاع از منافع ملی این کشور در دریای چین جنوبی به کار گرفته می‌شود که با این بیانیه در تناقض است؛ زیرا چین برای افزایش توانمندی‌های نسبی خود در تلاش است تا منطقه را کنترل کند (کیم، ۲۰۱۶: ۳۷). در واقع، افزایش قابلیت‌های نظامی چین، ضمن توسعه قدرت و نفوذ دریایی این کشور در دریای چین جنوبی، تهدیدی راهبردی برای کشورهای ساحلی و ایالات‌متحده در منطقه قلمداد می‌گردد.

تهدیدات هسته‌ای

از منظر ایالات‌متحده، بخشی از سرمایه‌گذاری‌های چین در حوزه نظامی که طیفی از افزایش قابلیت‌های نیروی دریایی و هوایی، افزایش توانایی‌های راداری و سیستم‌های پیشرفته موشکی و تسلیحاتی را در بر می‌گیرد؛ توانایی نظامی چین را به کل منطقه آسیای شرقی گسترش می‌دهد و موشک‌های بالستیک قاره‌پیما و جنگنده‌ها و زیردریایی‌های خریداری شده از روسیه، قابلیت‌های این کشور را از آسیا فراتر می‌برد. در همین ارتباط، مقامات واشنگتن بر این اعتقادند که نوسازی و مدرن‌سازی نیروی دریایی و هوایی چین با هدف بسیار مهم و استراتژیکی صورت می‌گیرد که در فرهنگ نظامی از آن به‌عنوان ضدِ دسترسی یاد می‌شود. به اعتقاد آنان، چین می‌خواهد در موقعیتی قرار بگیرد که بتواند از دسترسی ایالات‌متحده به مناطق دریایی نزدیک به سواحل خود جلوگیری کند (بصیری و دیگران، ۱۳۹۱: ۶۶-۶۵). بدون‌شک، تغییرات در موازنه قدرت

[1] . Dan Sullivan [2]

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

بین چین و ایالات‌متحده نگرانی واشنگتن را در مورد افول قدرت خود افزایش داده است. آمریکایی‌ها عموماً چین را به‌عنوان یک رقیب می‌دانند و نگرانی‌های زیادی در مورد گزینه‌های استراتژیک چین دارند. به‌عنوان‌مثال، باراک اوباما در سخنرانی سال ۲۰۱۱ خود بارها به موقعیت پیشرو چین در زمینه استفاده از انرژی خورشیدی، تولید رایانه با کارایی بالا و راه‌آهن‌های پرسرعت اشاره کرد. اوباما با در نظر گرفتن پرتاب اولین ماهواره انسانی توسط اتحاد جماهیر شوروی در نیم‌قرن پیش، اعلام کرد که ایالات‌متحده با «لحظه اسپوتنیک» جدیدی روبه‌رو است؛ لذا برای بازگرداندن کنترل آینده، ایالات‌متحده باید تلاش خود را مضاعف کند (مک گریل، ۲۰۱۱: ۶). در ۲ می ۲۰۰۸، آژانس خبری فرانس گزارش داد؛ پایگاه زیردریایی هسته‌ای زیرزمینی جدید چین در مجاورت خطوط دریایی حیاتی در آسیای جنوب‌شرقی نگرانی آمریکایی‌ها را دامن زد و کارشناسان دعوت کردند به تشکیل یک ائتلاف در منطقه برای بررسی اهداف نظامی پکن اقدام شود. وجود این پایگاه در زبانه جنوبی جزیره هیانان برای اولین بار توسط تصاویر ماهواره‌ای با رزولیشن یا وضوح‌بالا کشف گردید. این پایگاه نوع جدیدی از زیردریایی موشک بالستیک هسته‌ای که یک چالشی برای سلطه نظامی بلندمدت آمریکا در آسیا خواهد بود را در خود جای داده است (درج و فلاحت‌پیشه، ۱۳۹۸: ۴۶). از منظر ایالات‌متحده افزایش قابلیت‌های راداری و سیستم‌های پیشرفته موشک‌های بالستیک قاره‌پیما و زیردریایی‌های هسته‌ای، توانایی نظامی چین را به کل منطقه آسیای شرقی گسترش می‌دهد و قابلیت‌های این کشور را از آسیا فراتر می‌برد که این امر تهدیدی استراتژیک و بلندمدت برای واشنگتن در عرصه منطقه و بین‌الملل محسوب می‌شود.

استراتژی آمریکا برای مهار و انزوای چین در دریای چین جنوبی

دریای جنوبی چین، نه تنها از یک موقعیت جغرافیایی راهبردی برخوردار است؛ بلکه دارای پتانسیل بالایی از ذخایر عظیم نفت و گاز طبیعی است که این منطقه را به کانونی برای منازعه و رقابت بین کشورهای منطقه و بازیگران بین‌المللی به‌ویژه ایالات‌متحده تبدیل می‌کند. دریای چین جنوبی به‌عنوان گلوگاه اقیانوس آرام غربی و اقیانوس هند عمل می‌کند. این منطقه، دومین خط دریایی پرتردد بین‌المللی است که بیش از نیمی از ترافیک ابر نفتکش‌های جهان از طریق آب‌های اطراف آن انجام می‌شود. با وجود منابع طبیعی و اهمیت خطوط مهم کشتیرانی بین‌المللی، دلیل واقعی رقابت‌ها افزایش قدرت چین است. ایالات‌متحده از رشد مداوم چین و دست‌یابی آن به موقعیت یک ابرقدرت احساس خطر می‌کند؛ لذا راهبردی را با هدف کاهش رشد روزافزون پکن توسعه داده است. ایالات‌متحده سیاستی به نام سیاست مهار را ارائه کرده است که این امر ضمن تضعیف قدرت چین، احتمال تبدیل شدن پکن به یک ابرقدرت را کاهش می‌دهد. در رابطه با سیاست مهار پکن، آمریکا در تلاش است تا با کشورهای اطراف چین توافقات دیپلماتیک منعقد کند. توجه به این نکته ضروری است که ایالات‌متحده روابط خود را با کشورهایی مانند؛ ویتنام و هند افزایش داده است و به‌طور فزاینده‌ای در صدد مهار و انزوای چین در منطقه شرق آسیا است. این اقدامات ایالات‌متحده با هدف بهبود روابط خارجی با این کشورها نیست؛ بلکه با هدف تضعیف حمایت چین از کشورهای اطراف خود برای اطمینان از عدم ورود چین به عرصه سیاسی و اقتصادی است (میرشایمر، ۲۰۱۴: ۶). هدف سیاست مهار این است که از طریق ایجاد توازن در برابر چین، از افزایش قدرت این کشور نسبت به آمریکا جلوگیری شود. این موضوع به معنای آن است که به‌طورکلی، رشد اقتصادی چین به‌عنوان عامل اساسی قدرت ملی کُند شود و به‌طور ویژه‌ای از بهبود قابلیت‌های نظامی آن کشور نیز جلوگیری شود؛ این سیاست همچنین مستلزم آن است که گسترش نفوذ چین به مرزهای کنونی‌اش محدود شود. سیاست مهار چنین فرض می‌کند که گسترش نفوذ چین، نه تنها اشتهای رهبران این کشور را کاهش نمی‌دهد؛ بلکه جسارت لازم را به آن‌ها می‌دهد تا احتمال درگیری با آمریکا، در یک حادثه اتفاقی افزایش یابد (بصیری و دیگران، ۱۳۹۱: ۶۹). درعین‌حال، از طریق نتایج بررسی‌های انجام شده توسط چندین مؤسسه آمریکایی، مشخص شد که شهروندان عادی آمریکا از ظهور چین آگاهی بیشتری دارند. در مقایسه با گذشته، افرادی که تشخیص می‌دهند «چین برمی‌خیزد»، «چین بسیار مهم است»، «چین از ایالات‌متحده پیشی می‌گیرد»، «چین اولین است»، «ایالات‌متحده در حال افول است» و «تهدید چین» به‌طور قابل‌توجهی افزایش یافته است؛ ترکیب سخنرانی‌های اوباما و اقدام نهادها و رسانه‌ها برای ایجاد آگاهی، ترسی فزاینده در میان عموم مردم ایالات‌متحده ایجاد کرده

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

است. آنچه چالش‌برانگیزتر است این است که مدل توسعه چین با مدل سیاسی و اقتصادی لیبرال ایالات‌متحده متفاوت است؛ امّا همچنان به موفقیت‌های بزرگی دست یافته است. اگر برخی از کشورهای درحال‌توسعه از توسعه چین پیروی کنند؛ بدون شک مدل زمانی خیره کننده آمریکایی را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد. در واقع، موفقیت چین توجه گسترده‌ای را در بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه به خود جلب کرده است و دستاوردهای مفید آن با اصلاحات و گشایش، نقشه راهی برای سایر کشورها نیز فراهم کرده است که فشار بر ایالات‌متحده را افزایش داده است. بنابراین، درک این‌که تعادل مجدد ایالات‌متحده در منطقه آسیا و اقیانوسیه کاملاً علیه چین نیست؛ چندان دشوار نیست؛ امّا همچنان سایه چین در پشت آن وجود دارد (دیکسون، ۲۰۱۱: ۵۵-۵۴).

ازآنجایی‌که سیستم مبتنی بر قوانین چندین دهه که توسط ایالات‌متحده تقویت شده است توسط چین در حال رشد، زیر سؤال می‌رود؛ دریای چین جنوبی زنگ خطر راهبردی برای تعیین آینده رهبری ایالات‌متحده در منطقه آسیا و اقیانوسیه خواهد بود. این موضوع که آیا غرب اقیانوس آرام به‌عنوان یک منطقه مشترک دریایی باز، باثبات و پررونق باقی می‌ماند یا به‌طور فزاینده‌ای تبدیل به کانون قطبی شده رقابت با سختی‌های جنگ سرد می‌شود؛ احتمالاً در این آبراه حیاتی حل خواهد شد. دریای چین جنوبی جایی است که کشورهایی مانند ویتنام، مالزی و فیلیپین در صورت کاهش قدرت دریایی و هوایی ایالات‌متحده با "فنلاندسازی" توسط چین مواجه می‌شوند. همچنین دریای چین جنوبی جایی است که چین در حال رشد نظامی به‌طور فزاینده‌ای برتری نیروی دریایی آمریکا را به چالش می‌کشد - روندی که اگر در مسیر کنونی خود رها شود، می‌تواند توازن قوا را که از پایان جنگ جهانی دوم وجود داشته است بر هم بزند و این خطوط ارتباطات دریایی را تهدید کند. ناتوانی ایالات‌متحده در ایجاد و توسعه قدرت کافی در دریای چین جنوبی، محاسبات امنیتی را به ضرر همه کشورهای منطقه تغییر خواهد داد. اگر نیروهای ایالات‌متحده نه تنها توانایی پیچیده‌تر کردن برنامه‌ریزی دشمنان را از دست بدهند؛ بلکه به‌طور فزاینده‌ای در برابر ارتش چین که به‌طور پیوسته در حال مدرن‌سازی است آسیب‌پذیر شوند؛ دیگر دولت‌های منطقه به‌ظاهر جایگزین کمی برای مقابله با چین قدرتمند خواهند دداشت (رونین، ۲۰۱۲: ۵-۶). نگرانی آمریکا در مورد دریای چین جنوبی صرفاً به دلیل ترس از تشدید احتمالی نظامی در منطقه یا حتی تعهد به متحدان معاهده همکاری و اتحاد نیست. در عوض، دخالت آمریکا در این مناقشه تلاشی برای مهار چین در حال صعود است. به‌عبارت‌دیگر، صعود نوپای چین به جایگاه یک قدرت منطقه‌ای و جهانی نشان‌دهنده تضاد با نظم جهانی موجود است که هژمونی آمریکا را تهدید می‌کند. مهار چین، پلتفرمی است که توسط دو ستون، یکی ژئوپلیتیک و دیگری ژئواستراتژیک نگه داشته شده است. از نظر ژئوپلیتیکی، مهار چین این کشور را به جایگاه یک قدرت منطقه‌ای کاهش می‌دهد. از نظر ژئواستراتژیک، مهار چین تداوم تسلط هژمونی آمریکا را تضمین می‌کند. این دیدگاه توسط پیتر ناوارو[3][پشتیبانی می‌شود که بیان می‌دارد: «ایالات‌متحده رقبای همتا را تحمل نمی‌کند. همان‌طور که در قرن بیستم نشان داد؛ مصمم است تا تنها هژمونی منطقه‌ای جهان باقی بماند. بنابراین، می‌توان انتظار داشت که ایالات‌متحده برای مهار چین تلاش زیادی کند. به گفته ناوارو، نگرانی اصلی آمریکا در آسیا یافتن راه‌حلی برای مناقشه دریای چین جنوبی نیست؛ بلکه ایجاد موازنه در برابر نفوذ فزاینده چین است (ناوارو، ۲۰۱۶: ۵). در این رابطه، همواره بسیاری از واقع‌گرایان معتقدند که رشد قدرت چین به‌طور اجتناب‌ناپذیری این کشور را وادار می‌سازد تا موازنه قدرت را به چالش بکشد. بنابراین، سیاست‌های اتخاذ شده از جانب چین با توجه به جایگاه این کشور به‌عنوان قدرتی نوظهور و قابلیت‌های گسترده با حساسیت‌های زیادی از جانب آمریکا مواجه شده است که این امر سبب شده تا واشنگتن در تلاش برای کاهش قدرت پکن و مهار آن در منطقه برآید.

تئوری مهار توسط ایالات‌متحده برای جلوگیری از گسترش ایده‌آلیسم شوروی پس از جنگ جهانی دوم مطرح شد. این نظریه بیان داشت که هر کشوری که نفوذ شوروی را پذیرفت؛ می‌تواند متعاقباً از طریق یک اثر دومینو بر همه کشورهای همسایه تأثیر بگذارد. به‌عبارت‌دیگر، دولت ایالات‌متحده عادت کرده است که به‌ویژه پس از جنگ سرد، جهان را به‌مثابه صفحه شطرنجی در نظر بگیرد که تنها بازیکن روی آن واشنگتن است و بقیه مهره‌هایی کم‌ارزش هستند. ایالات‌متحده از

[1] . Peter Navarro [3]

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

زمان تأسیس به‌طور مداوم استراتژی خود را برای جلوگیری از کسب و حفظ قدرت غالب واشنگتن بر رقبای خود، ابتدا در شمال، سپس در نیمکره اروپایی و در نهایت در سطح جهانی این سیاست را دنبال کرد. این استراتژی در طول جنگ سرد، تئوری مهار نامیده می‌شد. این سیاست مهار از چندین پویایی تشکیل شده است که شامل؛ معاهدات امنیت متقابل، محدود کردن رقبا در دسترسی به منابع طبیعی و حفظ برتری نظامی، اقتصادی و تکنولوژیکی ایالات‌متحده است. ایالات‌متحده یک سیستم بین‌المللی ایجاد کرد که برای منافع خود و به حداکثر رساندن قدرت ملی خود طراحی شده بود. این پویایی‌ها مبتنی بر سه بُعد سیاسی، دیپلماتیک و نظامی است. ارتش ایالات‌متحده در تلاش است تا چین را در آسیا مهار کند؛ اگرچه رهبران سیاسی این کشور همچنان آن را انکار می‌کنند. سیاست‌گذاران آمریکایی راهبردی را توسعه داده‌اند که قدرت نظامی و اقتصادی فزاینده چین را بررسی می‌کند. نیروهای نظامی ایالات‌متحده می‌توانند تجارت چین را از طریق دریای چین جنوبی تهدید کنند (میرشایمر، ۲۰۱۴: ۸). مواد خام و نفتی که از طریق خطوط دریایی در دریای چین جنوبی منتقل می‌شود برای رشد اقتصاد چین بسیار مهم است. اعتقاد بر این است که چین در حال طراحی یک سیستم بین‌المللی جایگزین و تضعیف سیستم استاندارد موجود است. بلک ول[4]و تلیس[5]بر این باورند: «انواع نهادهای مشابهی که موقعیت چین را ارتقاء می‌بخشند؛ استانداردهای حکمرانی تعیین شده توسط سازمان همکاری اقتصادی و توسعه، بانک جهانی و سایر نهادهای بین‌المللی را تضعیف می‌کنند. نهادهای چین محور بر اساس این فرض که ایالات‌متحده تنها ابرقدرت جهان است، شکل گرفته‌اند؛ اگرچه نهادهای ایجاد شده توسط چین و ابتکارات آن‌ها سیستم بین‌المللی را تضعیف نخواهند کرد (والت: ۲۰۱۱: ۵).

برخلاف اظهارات سیاست‌گذاران داخل پنتاگون مبنی بر این‌که ایالات‌متحده فقط نگران تشدید درگیری‌های ارضی در دریای چین جنوبی است؛ ایکنبری[6]خاطر نشان کرد که استراتژی ایالات‌متحده تقویت حضور نظامی خود از طریق آموزش نظامی و دریایی، حمایت دیپلماتیک از هرگونه صلاحدید کشورهای همسایه چین و نیز کشورهای متحد واشنگتن در سازمان ملل متحد، حمایت مالی از این کشورها، به اشتراک گذاشتن فناوری‌های جدید و امضاء قراردادهای تجاری جدید است. به نظر می‌رسد که ایالات‌متحده بسیاری از کشورهای درگیر در مناقشه مرزی دریای چین جنوبی به‌جز چین را به حوزه سیاسی-نظامی خود می‌کشاند. نیروی دریایی ایالات‌متحده با منابع گسترده و دسترسی جهانی خود این توانایی را دارد که چهره خود را به‌طور کامل در منطقه اقیانوس آرام نشان دهد. بااین‌حال، وقتی نوبت به چین می‌رسد؛ نیروی دریایی ایالات‌متحده نتوانسته است با قدرت دریایی نوظهور پکن درگیر شود. ناوگان نیروی دریایی ایالات‌متحده در منطقه اقیانوس آرام بیش از ۷۰۰ تماس بندری را برای تعمیر و نگهداری برنامه‌ریزی شده، آزادی خدمه و درگیری پس از آن انجام می‌دهند. پرچم ایالات‌متحده بر روی کشتی‌های جنگی نیروی دریایی، نمادی قدرتمند و نشانه‌ای از استحکام روابط ایالات‌متحده با کشورهایی است که آن‌ها به بندرگاه‌ها می‌روند؛ ابزاری که واشنگتن در قرن گذشته با موفقیت از آن استفاده کرده است (تکسیرا، ۲۰۱۹: ۱۷۵-۱۷۶). چین دارای قابلیت‌های نظامی رو به رشدی است و می‌تواند نیات تجدیدنظرطلبانه داشته باشد. افزایش فعالیت نظامی چین در دریای چین جنوبی و عدم اطمینان در مورد نیات آن می‌تواند منجر به یک اقدام متعادل‌کننده از سوی دیگر دولت‌ها و ایالات‌متحده شود. در این خصوص، دریای چین جنوبی و اتحادهای نظامی ایالات‌متحده در آسیا همچنان ابزارهای واشنگتن برای ایجاد تعادل در برابر چین خواهند بود. به نظر می‌رسد که ایالات‌متحده در تلاش برای تضعیف نفوذ منطقه‌ای پکن، رقابت بین ایالات‌متحده و چین را افزایش می‌دهد. برای این منظور، ایالات‌متحده در مناقشات دریای چین جنوبی مداخله کرده است و استدلال می‌کند که طرفین باید موضوع را از طریق یک چارچوب چندجانبه حل‌وفصل کنند (کایزن و شی، ۲۰۱۴: ۳۳). در واقع، نگرانی‌های آمریکا در قبال چین بر اساس موضوعات سیاسی، دیپلماتیک و اقتصادی زیر است: چین می‌تواند از قدرت سخت برای ادعاهای ارضی خود بر جزایر مورد مناقشه استفاده کند و فشار سیاسی و دیپلماتیک بر سایر مدعیان را برای تخلیه جزایر مورد ادعای خود افزایش دهد؛ چین نیز می‌تواند مستقیماً موقعیت غالب ایالات‌متحده در آب‌های

[4] . Blackwell
[5] . Tellis
[6] . Eikenberry

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

بین‌المللی را به چالش بکشد و برای منطقه انحصاری اقتصادی کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای مشکلاتی ایجاد کند. ازاین‌رو، همچنان یک رقابت ژئواستراتژیکی بین واشنگتن و پکن در جریان است (محبوب، ۲۰۱۸: ۲۰۵). لذا، نگرانی ایالات‌متحده آمریکا از خیزش و رشد روزافزون چین در شرق آسیا، موجب پیگیری رفتارها و سیاست‌های توازن‌ساز واشنگتن در مقابل پکن می‌شود.

لذا سیاست ایالات‌متحده برای جلوگیری از ظهور چین به‌عنوان یک هژمون منطقه‌ای در شرق آسیا، با پشتوانه قدرت‌هایی نظیر؛ هند و ژاپن است تا از این رهگذر، با بر عهده گرفتن نقش توازن بخش، بتواند حضور خود در این منطقه را تضمین کند. در این میان، آمریکا با انعقاد معاهداتی با هند، به تقویت این کشور در برابر چین پرداخته و از سوی دیگر با ژاپن دست به اتحاد استراتژیک زده و با تشویق این کشور برای تقویت نیروی نظامی و ایفای نقش بیشتر در عرصه بین‌المللی، سعی در ایجاد تعادل بین قدرت این کشور با چین دارد. اتحادهای امنیتی آمریکا و برقراری روابط گسترده نظامی با کشورهای پیرامون چین از جمله سنگاپور، ویتنام، کره جنوبی، فیلیپین و تایوان نیز در این راستا قابل ارزیابی است. در نظر ایالات‌متحده و متحدانش در منطقه، چین دولتی تجدیدنظرطلب است و مسئله تایوان و اختلافات سرزمینی در دریای چین جنوبی و شرقی، نمونه‌ای از خواسته‌های تجدیدنظرطلبانه سرزمینی چین در ایجاد نظم امنیتی منطقه‌ای موردنظر خود و به چالش کشیدن تسلط دو سده قدرت دریایی ایالات‌متحده در پاسیفیک است. علاوه بر این، ایالات‌متحده توانایی‌های نظامی در حال رشد چین را تهدیدی برای پایگاه‌های نظامی خود در ژاپن، کره جنوبی، تایوان و قلمروی ایالات‌متحده در گوام می‌داند. یکی از دلایلی که دولت ترامپ از پیمان نیروهای هسته‌ای میان بُرد با روسیه کناره‌گیری کرد یا دولت بایدن نیروهای نظامی را از افغانستان و آسیای غربی خارج کرد؛ این امیدواری بود که این اقدامات، آن‌ها را برای مقابله بهتر با تهدیدات چین آماده کند (زارعان و دعاگوی روزبهانی، ۱۰۴۲: ۲۷-۲۵). در همین راستا، ایالات‌متحده استراتژی احاله مسئولیت به متحدین منطقه‌ای را که در زمان ترامپ کمرنگ شده بود؛ بهبود بخشید و سپس در قالب استراتژی موازنه و مهار، با بهره‌برداری از بحران تایوان، حضور نظامی خود در اطراف مرزهای چین را افزایش داد.

جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا، بوریس جانسون[۱۷]نخست‌وزیر بریتانیا و اسکات موریسون[۱۸]نخست‌وزیر استرالیا، در ۱۵ سپتامبر ۲۰۲۱، پیمان امنیتی موسوم به پیمان آکوس[۱۹]را برای توسعه و استقرار زیردریایی‌های هسته‌ای در منطقه اقیانوس هند و آرام به امضاء رساندند که بر اساس آن فناوری اورانیوم سطح بالای مورد استفاده در زیردریایی‌های هسته‌ای آمریکا به اشتراک گذاشته می‌شود. ایالات‌متحده، بریتانیا و استرالیا می‌خواهند از این فناوری‌ها برای ایجاد نوع جدیدی از رَدّ پاها و محاصره چین در اقیانوس هند و آرام استفاده کنند. این کشورها با پیش‌بینی‌ها در ارتباط با تأثیرات کامل و تعیین‌کننده فناوری‌های نوظهور و حیاتی بر اقتصادها و امنیت ملی سیاست‌های خود را جهت می‌دهند (سنگر و کانو یانگز، ۲۰۲۱: ۷). پیمان آکوس به دنبال افزایش «قابلیت‌های امنیتی و دفاعی» اعضاء در شرق آسیا با هدف قرار دادن چین در یک تنگنای استراتژیک است. در واقع، کشورهای عضو از این پیمان، سه هدف عمده را دنبال می‌کنند: ۱)- حفظ هژمونی آمریکا از طریق تقویت اتحادهای امنیتی در منطقه آسیا-اقیانوسیه و توانمندسازی اقتصادی متحدان در برابر ظهور سریع منطقه‌ای چین؛ ۲)- شناخت فزاینده استرالیا از تهدید چین که نیاز فوری این کشور برای ورود به باشگاه زیردریایی‌های هسته‌ای را تحریک می‌کند و ۳)- حضور امنیتی بین‌المللی محسوس‌تر بریتانیا و ایجاد چشم‌انداز«بریتانیای جهانی» به‌عنوان بازیگر اصلی هند و اقیانوسیه پس از برگزیت (محمدنیا و پورحسن، ۱۴۰۲: ۱۱۰-۱۱۳). از دیدگاه والتز، صرف افزایش قدرت یک بازیگر، ضرورت توجه دیگر بازیگران به آن کشور و تلاش در جهت برقراری توازن علیه آن را می‌طلبد. بدین ترتیب، ایالات‌متحده نیروها و تجهیزات نظامی خود را در سال‌های اخیر در حوزه اقیانوس آرام تقویت کرده است تا به‌این‌ترتیب خود را برای مقابله با تهدیدهای ناشی از توسعه و تقویت نظامی چین و افزایش قدرت این کشور آماده کند. این کشور نیز در راستای مهار روند رو به رشد قدرت‌یابی چین در منطقه آسیا- پاسیفیک در تلاش است با راهبرد برقراری روابط گسترده نظامی و امنیتی با

[1] . Boris Johnson
[1] . Scott Morrison
[1] . AUKUS

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

کشورهای پیرامونی چین از یک‌سو آن‌ها را به خود متعهد کند و از سوی دیگر، از ایجاد اتحاد و انعقاد پیمان‌های امنیتی این کشورها با چین جلوگیری کند و با نفوذ در کشورهای همسایه چین جایگاه راهبردی این کشور را در آسیا- پاسیفیک تنزل بخشد. در واقع، ایالات‌متحده به متحدان و شرکای منطقه‌ای خود و امنیت آن‌ها اهمیت می‌دهد و درعین‌حال، به دنبال مقابله مؤثر با نقش، ظرفیت‌ها و اهداف منطقه‌ای رو به رشد چین است. ازاین‌رو، واشنگتن با گسترش حضور خود در شرق آسیا و دریای چین جنوبی، ضمن برقراری و توسعه مناسبات با هم‌پیمانان منطقه‌ای خود، در تلاش برای کنترل و جلوگیری از خیزش چین و افزایش قدرت آن در این منطقه برآمده است که این امر، ضمن جلوگیری از به هم خوردن موازنه قدرت در منطقه، می‌تواند به توسعه ردّ پای نفوذ منطقه‌ای واشنگتن و مهار و انزوای پکن در شرق آسیا کمک شایانی نماید.

نتیجه‌گیری

دریای چین جنوبی به‌عنوان یک منطقه اقتصادی و سیاسی مهم در دهه‌های اخیر موردتوجه فزاینده بازیگران منطقه و بین‌الملل قرار گرفته است. این منطقه از اهمیت ویژه‌ای نه تنها برای آسیای جنوب شرقی؛ بلکه برای تمام جامعه بین‌المللی برخوردار است. آب‌های این دریا جزء خطوط مهم کشتیرانی بین‌المللی و شریان مسیرهای دریایی جهان محسوب می‌شود. این آبراه استراتژیک بین‌المللی، اخیراً به دلیل تشدید درگیری‌های ارضی در منطقه موردتوجه کشورهای منطقه و بین‌الملل قرار گرفته است. این منطقه دارای ذخایر غنی از منابع گاز و نفت است که به‌خوبی در نزدیکی کشورهای مصرف کننده انرژی در مقیاس بزرگ قرار دارد. جستجو و بهره‌برداری مداوم برای ذخایر جدید نفت، دریای چین جنوبی را به یکی از بحث‌برانگیزترین مناطق جهان تبدیل کرده است. پیشرفت‌های دریایی چین و تأکید مجدد این کشور بر حق حاکمیت بر برخی جزایر در دریای جنوبی چین، تضادهایی را در روابط چین و آمریکا ایجاد کرده است. اولین نشانه این تضادها، تغییر استراتژیک در سیاست ایالات‌متحده در قبال آسیای جنوب شرقی در دوره نخست ریاست جمهوری باراک اوباما بود. از آن زمان، پویایی‌های سیاسی و استراتژیک منطقه به‌طور مداوم تحت تأثیر روابط چین و آمریکا در حال تغییر بوده است. بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی نگران هستند که یک درگیری مسلحانه باعث اختلال در تجارت منطقه‌ای و بین‌المللی شود. امّا منافع ایالات‌متحده به‌عنوان یک بازیگر اصلی در منطقه بیشتر در جهت ناوبری و گسترش نفوذ در منطقه است. نگرانی اصلی واشنگتن عمدتاً تحت تأثیر افزایش قدرت و نفوذ چین است. ایالات‌متحده نه تنها در آسیای جنوب شرقی؛ بلکه به‌طورکلی در سطح بین‌الملل، تلاش می‌کند تا چین را مهار و منزوی کند. به دنبال تهدیدات محسوس چین برای منافع ملی ایالات‌متحده در منطقه، واشنگتن درصدد تقویت روابط اقتصادی و امنیتی خود با کشورهای منطقه با هدف مهار و انزوای منطقه‌ای پکن برآمده است و در این رابطه، به توسعه حضور و فعالیت‌های خود در منطقه مبادرت ورزیده است. در این راستا، ایالات‌متحده تعداد فعالیت‌های نظامی و غیرنظامی خود مانند؛ حضور نیروهای خود در رزمایش‌های نظامی، گشت‌زنی توسط نیروهای دریایی خود در آب‌های مورد مناقشه و حمایت از قدرت‌های منطقه در ارتقای توانمندی‌های دریایی خود را در شرق آسیا و دریای چین جنوبی افزایش داده است. این اقدامات به‌عنوان بخشی از سیاست خارجی گسترده‌تر واشنگتن برای ایجاد تعادل در برابر پکن در منطقه است که این امر ضمن توسعه حضور گسترده ایالات‌متحده در شرق آسیا، می‌تواند کمک شایانی به تضعیف و انزوای منطقه‌ای چین نماید. ازاین‌رو، یک رقابت ژئواستراتژیک بین واشنگتن و پکن در جریان است که این موضوع می‌تواند تأثیر به سزایی بر معادلات و نظم منطقه‌ای در شرق آسیا و دریای چین جنوبی داشته باشد. ماهیت پیچیده روابط کشورهای منطقه، این دیدگاه را در میان سیاست‌گذاران و بخش‌های رسمی ایجاد کرده است که مناقشات حاکمیت منطقه‌ای همچنان یک چالش مهم و همچنین فرصت موجود برای قدرت‌های بزرگ برای ایجاد تعادل در برابر یکدیگر است. ایالات‌متحده به این واقعیت عادت کرده است که امنیت و منافع ملی آن در دریای چین جنوبی بدون جلب حمایت کشورهای منطقه امکان‌پذیر نیست و دست‌یابی به حمایت بازیگران منطقه‌ای بدون ارائه کمک و حفاظت امنیتی برای آن‌ها غیرممکن است؛ زیرا آن‌ها از موضع قاطعانه پکن در منطقه احساس خطر می‌کنند. بنابراین، ایالات‌متحده در حال تقویت بیشتر روابط استراتژیک و سیاسی خود با کشورهای منطقه و ایجاد موازنه قدرت به نفع واشنگتن و متحدان آن در شرق آسیا و دریای جنوبی چین است و از این طریق در تلاش است تا نفوذ پکن را از معادلات منطقه تضعیف و مهار نماید. به‌عنوان‌مثال، طبق

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

معاهده ایالات‌متحده با فیلیپین، این کشور موظف است از کشتی‌های فیلیپین، هواپیماهای نظامی و پرسنل نیروی دریایی فیلیپین در برابر تهاجم خارجی محافظت کند. این توافق همچنین پشتوانه محکمی برای ایالات‌متحده جهت تقویت موقعیت خود در برابر چین و کمک به تغییر موازنه به ضرر پکن در منطقه فراهم می‌کند.

منابع

بصیری، محمدعلی، موسوی، سید حسام‌الدین، رعیتی‌نژاد، محمدعلی، (۱۳۹۱). خیزش نظامی چین، امریکا و موازنه آسیایی، فصلنامه پژوهش‌های روابط بین‌الملل، ۱(۴)، ۸۳-۵۳.

چگنی‌زاده، غلامعلی (۱۳۹۲). موازنه قوا و روابط راهبردی چین با ایالات‌متحده امریکا، فصلنامه روابط خارجی، دوره ۵، شماره ۲۰، صص ۲۶۳-۲۲۷

درج، حمید، فلاحت‌پیشه، حشمت‌الله، (۱۳۹۸). صف‌آرایی ایران، روسیه و چین در مقابل آمریکا در صفحه ژئوپلیتیک اوراسیا، فصلنامه پژوهش‌های جغرافیای سیاسی، ۴(۱۳)، ۶۲-۲۳.

ذوالفقاری، مهدی، بسطامی، سپیده، پولادوند، فاطمه، (۱۴۰۲). کرونا ویروس، مقابله با هژمونی آمریکا یا مهار خیزش چین، فصلنامه پژوهش‌های روابط بین‌الملل، دوره ۱۳، شماره ۴۹، صص ۸۲-۶۱

زارعان، احمد، دعاگوی روزبهانی، رضا، (۱۴۰۲). سیاست خارجی دولت بایدن در قبال چین با تمرکز بر مسئله تایوان، **فصلنامه مطالعات راهبردی آمریکا**، ۳(۱۰)، صص ۳۶-۱۰

زارعی، بهادر، موسوی‌شهیدی، سید مهدی، (۱۳۹۹). همکاری‌های ژئواکونومیکی و رقابت‌های ژئوپلیتیکی چین و امریکا در منطقه آسیا- پاسیفیک در قرن بیست‌ویکم، فصلنامه پژوهش‌های جغرافیای انسانی، ۲۵(۳)، ۱۱۳۰-۱۱۰۳.

زاهدی‌خطیر، الهام، صالحی، مختار، (۱۴۰۱). روندپژوهی تداوم جنگ تجاری آمریکا علیه چین (۲۰۲۲-۲۰۱۸)، فصلنامه روابط خارجی، سال ۱۴، شماره ۵۵، صص ۱۶۲-۱۳۳

شریف‌پور، بهنام و باقری‌زاده، علی، گل‌پرور، مجید، انوشه، ابراهیم، (۱۳۹۹). تحلیل دگرگونی موازنه قدرت بین ج. ا. ایران، عربستان و آمریکا در حوزه ژئوپلیتیک خلیج‌فارس پس از حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، فصلنامه راهبرد دفاعی، سال هجدهم، شماره ۷۲، صص ۱۶۰-۱۳۳

محروق فاطمه، (۱۴۰۱). گذار دریاپایه و پویایی‌های دریایی چین-آمریکا، پژوهشنامه ایرانی سیاست بین‌الملل، ۱۱(۲۱)، ۳۲۰-۲۹۵.

محمدنیا، مهدی، پورحسن، ناصر، (۱۴۰۲). خروج نظامی ایالات‌متحده از افغانستان و چرخش به شرق آسیا؛ گذار به هژمونی اجباری، فصلنامه مطالعات بین‌المللی، ۲(۷۷)، ۱۲۴-۱۰۱.

محمودی، سید هادی، راستگو افخم، عارفه، (۱۳۹۷). تقابل برنامه آزادی دریانوردی آمریکا و ادعاهای حاکمیتی چین در دریای جنوبی چین، فصلنامه مطالعات حقوقی، ۱۰(۱)، ۳۰۴-۲۷۳.

محمودی‌کیا، محمد، (۱۴۰۲)، منافع ملی و راهبرد مقاومت در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران؛ رویکردی تقابلی یا هم‌افزا؟، دو فصلنامه دانش سیاسی، ۱۹(۳۷)، ۲۵۶-۲۳۹.

مهکویی، حجت، شعبانی، مریم، (۱۳۹۸). واکاوی دلایل ساخت جزایر مصنوعی توسط چین در دریای جنوبی چین، فصلنامه جغرافیا و توسعه ناحیه‌ای، سال هفدهم، شماره ۳۳، صص ۲۵۷-۲۱۷

Caizhen, Han And Shi, Yinhong. (2014), Bottlenecks in East Asia’s Regional Cooperation, Journal Of Contemporary International Relations, 24(3): 25-48.

Campbell, Kurt. (2016), The Pivot: The Future of American Statecraft in Asia. New York: Twelve, 1-432.

Cronin, Patrick M. And Dutton, Peter A. And Fravel. M. Taylor And Holmes. James R. And Kaplan, Robert D. And Rogers, Will And Storey, Ian.(2012), Cooperation from Strength The United States, China and the South China Sea, Center for a New American Security, pp. 1-120.

Dickson, Bruce J. (2011), Updating the China Model, The Washington Quarterly, 34(4): pp. 39-58.

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

Dinh, Thu Hien. (2019), China's South China Sea Strategy A Structural Realist Case Study, Development and International Relations - Chinese Area Studies, 1-56.
Feng, Huiyun And He, Kai. (2018), US-China Competition and the South China Sea Disputes, Routledge, pp. 1-280.
Forsythe, Michael. (2017), Rex Tillerson's South China Sea Remarks Foreshadow Possible Foreign Policy Crisis, New York Times, https://www.nytimes.com/2017/01/12/world/asia/rex-tillerson-south-china-sea-us.html
Global Times.(2024), Japan in no position to point fingers at China's military expenditure: Global Times editorial, https://www.globaltimes.cn/page/202403/1308347.shtml
Hoskin, Mark. (2019), Historical Support for China's South China Sea Territorial Stance, The Maritime Executive, https://maritime-executive.com/editorials/historical-support-for-china-s-south-china-sea-territorial-stance-1
Kim, Jihyun. (2016), Possible Future of the Contest in the South China Sea, The Chinese Journal of International Politics, 9 (1): 27–57.
Ma, Jianying.(2022), The United States Involvement in the South China Sea Dispute, Peter Lang, pp. 1-406
McDevitt, Michael. (2014), The South South China Sea: Assessing U.S. Policy and Options for the Future, A CNA Occasional Paper, pp. 1-110.
McGreal, Chris.(2011), Obama's State of the Union Address: US Must Seize 'Sputnik Moment', The Guardian, https://www.theguardian.com/world/2011/jan/26/state-of-the-union-address-obama-sputnik-moment
Mearsheimer, John. (2014), Can China rise peacefully?, The National Interest, available at: http://nationalinterest.org/commentary/can-china-rise-peacefully-10204
Mehboob, Shazia. (2018), Sino-US Geostrategic Competition in the South China Sea: Contextualising Rivalries, Interests, and Strategies, Orient Research Journal of Social Sciences, 3(2): pp. 204-218
Navarro, Peter. (2016), Mearsheimer on Strangling China & the Inevitability of War, huffington post, Available at: https://www.huffingtonpost.com/peter-navarroand-greg-autry/mearsheimer-on-strangling_b_9417476.html
O'Rourke, Ronald. (2019), China's Actions in South and East China Seas: Implications for U.S. Interests—Background and Issues for Congress, Congressional Research Service, pp. 1-109.
Robertson, Peter.(2023), China's Defense Budget Is Much Bigger Than It Looks, Foreign Policy, https://foreignpolicy.com/2023/09/19/china-defense-budget-military-weapons-purchasing-power/
Sands, Gary. (2016), Mad Dog Mattis on China, Foreign Policy Association, Available at: http://foreignpolicyblogs.com/2016/12/19/mad-dog-ma ttis-china/
Sanger, David E. And Kanno-Youngs, Zolan. (2021), Biden Announces Defense Deal With Australia in a Bid to Counter China, The New York Times, Available at: https://www.nytimes.com/2021/09/15/us/politics/biden-australia-britain-china.html
Sinaga, Lidya C. (2015), China's Assertive Foreign Policy in South China Sea Under Xi Jinping: Its Impact on United States and Australian Foreign Policy, Journal of ASEAN Studies, Vol. 3, No. 2, pp. 133-149
Teixeira, Victor Alexandre Gonçalves, (2018), United States' Policy Strategy in South China Sea, Scholar Journal of Applied Sciences and Research, 1(6): 24-32
Teixeira, Victor Alexandre Gonçalves. (2019), The United States' China Containment Strategy and the South China Sea Dispute, Central European Journal of International and Security Studies, 13(3): 166–193.
Temitayo, Otenia. (2017), Us- China's Disagreement Over South China Sea Issues: A Race For Control? An Analysis Through Realism's Lens, International Journal of International Relations, Media And Mass Communication Studies, 3(3): pp.1-11.
Usman, Sahibzada Muhammad And Khalid, Yamama. (2021), The position of china and america in the south china sea, journal of National Defense University, Vol. 15(4): 1-11.

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]
[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]

Walt, Stephen M. (2011), The Myth of American Exceptionalism, Foreign Policy, https://foreignpolicy.com/2011/10/11/the-myth-of-american-exceptionalism/

Wei, Zongyou And Zhang, Yunhan. (2021), The Biden Administration's Indo-Pacific Strategy and China-US Strategic Competition, China Quarterly of International Strategic Studies, 7(02), pp. 157-178.

Xu, zhang.(2024), What prepares China for 2024 GDP growth target?, China Daily, http://subsites.chinadaily.com.cn/Qiushi/2024-04/18/c_980432.htm

Xuanzun, Liu.(2024), China raises defense budget by 7.2% for 2024, 'conducive to peace, stability', Global Times, https://www.globaltimes.cn/page/202403/1308188.shtml

Zhang, Feng. (2012), Chinese Thinking on the South China Sea and the Future of Regional Security, Political Science Quarterly, 132(3), pp. 435-466.

[Downloaded from ndea10.khu.ac.ir on 2026-11-07]

[DOI: 10.61186/jgs.25.78.20]